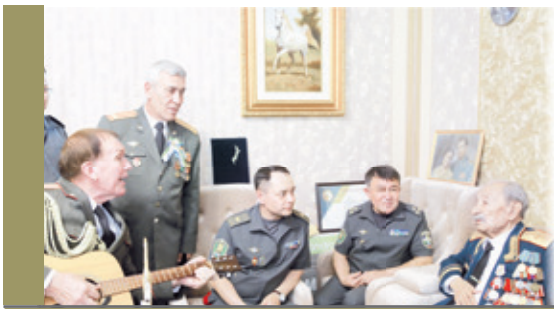

KEKSALAR KO'ZIDAGI QUVONCH

Vatanimiz tinchligi, yurtimiz farovonligi yo'lida kurashgan ota-bobolarimizni yod etarkanmiz, ular bosib o'tgan og'ir yo'llar ko'z oldimizda gavdalanadi. Ularning jasoratli va mashaqqatli hayotlari bizga va farzandlarimizga doimo o'rnak bo'lib xizmat qiladi.

3-sahifa▶

● Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiqa boshlagan ● 2022-yil 13-may, №19 (2978)

XALQ VA ARMIYA – BIR TAN-U BIR JON!

VATANPARVAR

www.mv-vatanparvar.uz

IJTIMOIIY-SIYOSIIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, HARBIY-VATANPARVARLIK GAZETAS

YANGI O'QUV YILIDA – MARRALAR

O'tgan "Jangovar vzvod yili"ning mantiqiy davomi sifatida yangi o'quv yilining "Batalyon taktik guruhlar jangovar tayyorgarligi yili" deb e'lon qilinishi bejiz emas. O'tgan yillar mobaynida jang olib borishning eng maqbul usullari amaliyotga joriy etilgani professional armiyamizni rivojlanishning yangi bosqichiga olib chiqdi. Joriy o'quv yilida ham shaxsiy tarkib yuqori marralarni egallashlariga ishonch bildirildi.

"BIR GO'SHAMAN MATONATDAN SO'ZLAYMAN..."

Nur borki, soya bor. Tarix borki, kelajak bor. Shonli o'tmishimizdan hikoya qiluvchi tariximiz minglab, millionlab insonlarning o'lmas xotiralaridan iborat va boshqa xalqlarga namuna bo'ladigan darajada boy, faxrlanarli.

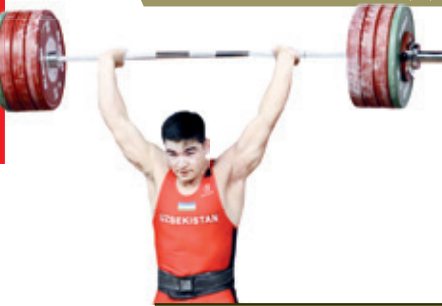
6-sahifa▶▶

EPCHIL VA CHAQQONLAR

G'OLIB BO'LDI

12-13-sahifalar▶▶

YOSHLAR UMIDNI OQLASHDI

18-sahifa▶▶

@ vatanparvar-bt@uamail.uz

t.me/mv_vatanparvar_uz
t.me/mudofaa_press

facebook.com/UzArmiya

instagram.com/uzbekistanarmy

www.youtube.com/c/UzArmiya

Tahririyat
haqida
ma'lumot

4-5-sahifalar▶▶

ҒАЛЛАЧИЛИКДА БОЗОР МЕХАНИЗМЛАРИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ

**Президент Шавкат Мирзиёев 11 май куни ғаллачиликдаги
ислохотларнинг муҳим босқичига бағишланган йиғилиш ўтказди.**

Сўнгги вақтда жаҳон бозорларида озиқ-овқат нархлари кун сайин юқори суръатлар билан ўсмокда. Халқаро биржаларда 1 тонна буғдой нархи 400 долларга кўтарилди ва йил бошига нисбатан нархлар 30 фоизга ошди.

Нарх-наво барқарорлигига эришиш учун биринчи навбатда ғаллачиликда бозор механизмларини тўлиқ жорий этиш зарурати туғилмокда. Шу муносабат билан йиғилишда фермерлар манфаатдорлигини таъминлаш, ҳосилдорликни ошириш орқали бозорда таклифни кўпайтириш масалалари муҳокама қилинди.

Сўнгги йилларда ҳудудларда қуввати қарийб 3 миллион тонна бўлган 160 дан ортиқ йирик хусусий дон корхоналари иш бошлади. Ўтган йили республика бўйича қарийб 3,5 миллион тонна ун ишлаб чиқарилган бўлиб, шундан 54 фоизи хусусий дон корхоналари ҳиссасига тўғри келади.

Йиғилишда «Ўздонмахсулот» компанияси таркибидаги 43 та дон корхонаси янги бозор шароитларида самарали ишлашга тайёр эмаслиги, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаётгани, шунингдек давлат дон корхоналарида талон-торож қилиш ҳолатларига ҳалигача барҳам берилмаганлиги танқид қилинди.

Давлат дон корхоналаридаги айна пайтдаги эскича тизим дон етиштирувчига ҳам, қайта ишловчи корхоналарга ҳам манфаат бермаётгани қайд этилди. Ўзбекистон халқи, фермер-деҳқонлар анчадан буён кутган дон етиштиришда давлат буюртмасини босқичма-босқич бекор қилиш ва ҳақиқий ғалла бозорини яратиш

борасида муҳим қадам ташлашнинг фурсати етганлиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари барча зарур ташкилий ишлар ҳал қилинган ҳолда, 1 июндан бошлаб, ғаллани давлат томонидан сотиб олиш ва сотишда бозор нархларига ўтилишини маълум қилди.

Фермер ва кластерлар ўзи етиштирган ғаллани биржа савдоларига олиб чиқиши учун давлат томонидан барча имкониятлар яратилади. Давлат ресурслари учун сотиб олинган 1 тонна буғдой нархи ўтган йилдаги 1 миллион 550 минг сўмдан жорий йил ҳосили учун 3 миллион сўмга, яъни 2 бараварга оширилади.

Қишлоқ хўжалиги жамғармаси харид қилган 1 миллион 783 минг тонна буғдой эҳтиёжга қараб биржага чиқарилади. Бунда фермерларга июль-август ойларида биржада шаклланган ўртача нархлардан келиб чиқиб, ўртадаги ижобий фарқ ҳам тўлаб берилади. Бунинг учун жорий йилда давлатдан 6 триллион сўмдан зиёд маблағ ажратилади.

Бундан ташқари, фермерлар ихтиёрида қоладиган буғдойдан 500 минг тоннаси дон корхоналарида вақтинча сақлаш учун қабул қилинади ва 1 июлдан бошлаб, илк бора фермер ва кластерларнинг ўзлари биржа савдоларига бозор нархида чиқаради. Бунда 500 минг тонна буғдойнинг дон корхоналарида вақтинча сақлаш харажатлари давлат томонидан қоплаб берилади. Шунингдек, фермерлар 2022 йил буғдой ҳосили учун биржа тўловларидан озод қилинади.

Давлат раҳбари буғдой етиштирувчи фермер ва кластерларни

биржадан рўйхатдан ўтказиш ва брокерларни бириктириб, ўқитишни ташкил қилиш бўйича мутасаддиларга топшириқ берди.

Жорий йил жами ғалла ҳосили учун 7,6 триллион сўм ажратилмокда. Янги тизимни тўлақонли, адолатли ва очиқ-ошкора ишлаши, ҳар бир сўм фермер ва кластерга ўз вақтида, тўлиқ етиб бориши, нарх-навони ўсиши ва тақчилликнинг олдини олиш бўйича «кунбай» назорат тизими жорий қилинади.

– Буғдойнинг ҳақиқий эгаси, бу – фермер ва кластерлар, – деди давлат раҳбари. – Бундан буён, туманда режа бажарилмаяпти, чорва, парранда ёки балиқчиликка озуқа-ем керак, деган важлар билан фермерлар ғалласини олиб қўйиш қатъиян тақиқланади. Биржа орқали сотилган буғдойга ҳудудлараро чеклов қўйилмайди, – деди Президент.

«Ўздонмахсулот» корхоналари ва хусусий корхоналарнинг айланма маблағи учун 800 миллиард сўм миқдорида кредит ресурслари ажратилади.

Президент замонавий, ихчам, энерготехамкор ун ишлаб чиқариш корхоналарини кўпайтириш, ғалла майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш, чекка ва олис қишлоқларга ун ва ун маҳсулотларини етказиб бериш бўйича транспорт харажатларини қоплаб бериш бўйича кўрсатмалар берди. Вилоят ҳокимлари ун ва ун маҳсулотларини республиканинг бошқа ҳудудларидан ва четдан олиб келиб, бозорда маҳсулот тақчиллигига йўл қўймаслик ва нархлар барқарорлигини таъмин-

лашга шахсан масъул ва жавобгар эканлиги қайд этилди.

Дон корхоналарини хусусийлаштириш ишлари ҳам жадаллаштирилади. Мутасаддиларга 1 августга қадар 20 та дон корхонасидаги давлат улушини савдога чиқариш топшириғи берилди.

Йиғилиш кун тартибидан фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш масалалари ҳам ўрин олди.

Жорий йилнинг март-май ойларида кучли ёғингарчилик оқибатида Бухоро, Жиззах, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё ва Тошкент вилоятларида 15 га яқин йирик сел ва кўчкилар содир бўлди. Оқибатда 9 нафар инсон ҳалок бўлди. 245 та хонадон, 19 та кўприк зарар кўрди, 450 дан ортиқ бош чорва моллари нобуд бўлди.

Бунга сел ва кўчки хавфи юқори ҳудудларда йиллар давомида бетартиб қурилишлар қилингани, ерлар пала-партиш суғорилгани ҳам сабаб бўлаётгани қайд этилди.

Президентимиз мутасаддиларга тоғ дарёлари ва сойлари, сел йўллари жойлашган ҳудудларда туну кун ишлайдиган штаблар ташкил этиш ва қутқарув отрядларини кўпайтириш, дарё қирғоқлари, сув омборлари, селга қарши иншоотларнинг фавқулодда вазиятларга шайлик ҳолатини ўрганиб, уларни мустаҳкамлаш ҳамда хавфли ҳудудларда яшаётган хонадонларни хавфсиз ҳудудларга доимий кўчириш чораларини кўриш бўйича топшириқлар берди.

ЎЗА

Xotira – aziz

101 НОМАЪЛУМ АСКАРНИНГ БИТТАСИ РАЙИМ САЛОМОВ ЭКАНИ МАЪЛУМ БЎЛДИ

**Райим Саломов – «101 номаълум аскар»
гуруҳидаги шахси аниқланган илк аскар.
У 1922 йил Навоий вилоятининг Хатирчи
туманида туғилган.**

Касби – ўқитувчи бўлган. 1941 йилда Иккинчи жаҳон урушига кетиб бедарак йўқолган. Жорий йилда Нидерландиянинг Амерсфорт шаҳарчаси Русхофт қабристонидида дафн этилган «101 ўзбек аскарлари» қабридан тупроқ олиб келиниб, Хатирчи туманидаги «Боғишамол» маҳалласи қабристонидида ёдгорлик ўрнатилди.

«Юксалиш» умуммиллий ҳаракати, «Маҳалла» жамоат фонди вилоят бўлимлари, туман ҳокимлиги, лойиҳа иштирокчилари ва кенг жамоатчилик вакиллари Р. Саломовнинг номини абадийлаштириш мақсадида унинг оила аъзолари билан учрашди. Фонднинг Хатирчи тумани бўлинмаси ҳузурида ташкил этилган «Саховат ва кўмак» жамғармаси ҳисобидан набирасига 7 миллион сўм моддий ёрдам кўрсатилди.

Нидерландиянинг Амерсфорт концлагери. Ўзбек асирлари уч кун

оч қолдирилди. Уларга бир тишлам ҳам егулик берилмади. Уч кундан сўнг уларнинг олдида биттагина нон ташланди. Ҳамма асирлар жим. Фашистлар эса уларнинг бир тишлам нон учун бир-бирлари билан талашиб, ўлдиришларини кўрмоқчи эди. Бир муддат вақт ўтгач, асирлардан бири оҳиста ўрнидан туриб,

нонни қўлига олди ва пешонасига суртди...

Фашистларнинг режаси амалга ошмади. Бу саҳналарни режиссёр Ҳамидулла Ҳасановнинг Иккинчи жаҳон уруши йилларида ўзбекистонлик бир юз бир аскарнинг мардона ва фожиаи тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи «101» фильмида томоша қилганмиз.

Ҳа, Иккинчи жаҳон уруши инсоният бошига мисли кўрилмаган кулфатларни олиб келди. Маълумотларга кўра, уруш арафасида Ўзбекистонда 6,5 миллионга яқин аҳоли яшаган бўлса, қарийб икки миллионга яқини урушда қатнашган. Уларнинг 538 минг нафардан кўпроғи жанг майдонларида ҳалок бўлгани, яна қанча-қанчаси ногирон бўлиб қайтгани, бедарак йўқолгани ҳисобга олинган бўлса, бу ғалаба халқимиз учун нақадар қимматга тушганини кўриш мумкин.

Иккинчи жаҳон уруши даврида Нидерландиядаги концлагерда кўз кўриб қулоқ эшитмаган қийноқларни бошдан кечирган 101 нафар номаълум ўзбек аскарлари қисматидан энди хабардормиз. Фақатгина

уларнинг исм-шарифини билмаймиз, холос. Нидерландиялик журналист, тарихчи Ремко Рейдинг 101 номаълум аскар ҳақида биринчилардан бўлиб тадқиқотлар олиб бориб, бир қанча маълумотлар тўплаган. Тўпланган ҳужжатларга кўра, матонатли 101 аскарнинг 24 нафари 1941 йилнинг қаҳратон қишидан чиқолмай очлик ва касалликдан ҳалок бўлган, қолган 77 нафари 1942 йил 9 апрелда отиб ташланган.

2020 йилда Навоий вилояти ҳокимлиги ташаббуси билан 101 аскарнинг шахсини аниқлаш ва уларга тегишли маълумотларни ўрганиш учун алоҳида лойиҳа ташкил этилган эди. Жонибек Шўҳратов бошчилигидаги лойиҳа иштирокчилари Нидерландияга бориб архив материаллари билан танишиб, муҳим маълумотларни қўлга киритган эди. Тадқиқот давомида Райим бобо хат ёзиш учун уй манзилини ёзган қоғоз сабабли 80 йил деганда унинг яқинлари топилади. Шундай қилиб, 101 нафар номаълум ўзбек аскарларининг бири энди «номаълум эмас».

Абдували БЎРИЕВ
(ЎЗА)

E'tirof va e'zoz

Миллатимизда қарияларни қадрлаш, уларга эҳтиром кўрсатиш каби ажойиб анъана бор. Бу анъана асрлар оша бардавом бўлиб келаётган қадриятларимиз сирасига киради ва у халқимизнинг нечоғлик бағрикенг, меҳр-мурувватли эканлигини ўзида ифода этади. Зотан, кексалар хонадон кўрки, қалбимизни мунаввар қилувчи чироқ. Шунинг учун ҳам улар ҳар қанча ҳурмат-иззат кўришга, эъзозланишга лойиқ. 9 май – Хотира ва қадрлаш куни байрами муносабати билан мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов бошчилигидаги бир гуруҳ ҳарбийларнинг Иккинчи жаҳон уруши фахрийлари хонадонига қилган ташрифи ҳам ана шундай эзгуликка эш.

МУДОФАА ВАЗИРИ ФАХРИЙЛАР ХОНАДОНИДА

Ушбу кун уруш ва меҳнат фахрийлари – Николай Фомин, Нина Соколова, Евдокия Нестерова ва Федор Болбас учун унутилмас воқеаларга бой бўлди. Одам тафтини одам олади, деганларидек самимий суҳбат давомида кексалар уруш хотиралари билан ўртоқлашди. Тинчликнинг қадри ҳақида ўз бошларидан кечирган кечмишлар мисолида сўзлади. Шу аснода меҳмонларни бугунги дориламон кунларнинг қадрига етишга, юртда ҳукм сураётган осойишталикни асрашга чорлади. Диллардаги эзгу тилаклар ва кўзлардаги қувонч, тилларга кўчди.

Шу куни кексаларнинг саломатлиги ҳарбий шифокорлар томонидан текширувдан ўтказилди.

Ташриф давомида мудофаа вазири Президентимизнинг байрам муносабати билан фахрийларга йўллаган табригини ўқиб эшитирди. Самимиятга йўғрилган бу

сўзларга ҳамоҳанг равишда пул мукофоти ва эсдалик совғалар топширилди.

Ҳарбий санъаткорлар ижросидаги дилтортар қўшиқлар эса

кексалар учун унутилмас байрам тўхфаси бўлди.

Майор
Гулнора ҲОЖИМУРОВА

#

Ватанимиз тинчлиги, юртимиз фаровонлиги йўлида курашган ота-боболаримизни ёд этарканмиз, улар босиб ўтган оғир йўллар кўз олдимизда гавдаланади. Уларнинг жасоратли ва машаққатли ҳаётлари бизга ва фарзандларимизга доимо ўрнак бўлиб хизмат қилади. Аёвсиз урушнинг қонли майдонларида қурбон бўлган аجدодларимизнинг руҳи покларига доимо ҳурмат бажо келтирамиз. Иккинчи жаҳон уруши нафақат инсониятнинг моддий оламига, балки унинг қалби, дунёси томон қилинган юруш эди. Йиллар ўтиб, жанг-жадаллар, снарядлар қолдирган вайроналар обод бўлди. Аммо у кунги кўнгиллар ҳамон вайрон, у кунги йўқотишлар мудом оғриқли.

КЕКСАЛАР КЎЗИДАГИ ҚУВОНЧ

9 май – Хотира ва қадрлаш куни байрами муносабати билан Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирининг биринчи ўринбосари – Қуролли Кучлар Бош штаби бошлиғи генерал-майор Шухрат Халмухамедов

бошчилигидаги бир гуруҳ ҳарбий хизматчилар уруш ва меҳнат фахрийлари хонадонига ташриф буюрди.

Уруш ва меҳнат фахрийлари – Абдуллажон Ортиқбоев, Хаева Рибакоева, Валерия Саприко, Зинаи-

да Болоченкова, Зейтуна Муратова, Мария Карнишиналар бундай йўқловдан қувончларини сира яшира олишмади. Аёвсиз урушнинг қора саҳналари, айрилиқ ва мотамнинг аччиқ изтиробларини бир-бир эсга

олган қаҳрамонлар бугунги эҳтиромдан, тинч ва осуда ҳаётдан мамнун эканликларини бот-бот таъкидлаб ўтишди.

Дарвоқе, Ватанимиз тинчлиги, юртимиз фаровонлиги йўлида курашган ота-боболаримизни ёд этарканмиз, улар босиб ўтган оғир йўллар кўз олдимизда гавдаланади. Урушнинг қонли майдонларида қурбон бўлган аجدодларимиз ёди барчамизга бирдек фахр ва ифтихор туйғуларини бахш этади. Шу куни кексаларнинг саломатлиги ҳарбий шифокорлар томонидан текширувдан ўтказилди. Ташриф давомида фахрийларга байрам муносабати билан йўлланган Президент табриги ўқиб эшиттирилди. Сўнгра фахрийларга пул мукофоти, эсдалик совғалар тантанали равишда топширилди.

Мудофаа вазирлиги
Ахборот ва оммавий
коммуникациялар
департаменти

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИДА —

**Ўзбекистон Республикаси
Мудофаа вазирлиги
қўшинларида янги –
2022/2023 ўқув йилининг
бошланиши муносабати билан
ҳарбий қисм ва муассасаларда
тантанали митинглар
ўтказилди.**

Уларда дастлаб Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирининг йўллаган мурожаати ўқиб эшиттирилди. Таъкидланганидек, Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони бошчилигида мудофаа тизи-мида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар армиянинг қиёфасини тубдан ўзгартириб, унинг жанговар шайлиги ва салоҳиятини юксал-тирди. Қуролли Кучларимизнинг жанго-вар қудрати бир неча баробарга ошди. Миллий армиямиз сафларида хизмат қилаётган ҳарбий хизматчилар олиб борилган назарий ва амалий машғулотларда ҳар томонлама тобланиб, касбий кўникма-ларини янада мустаҳкам-лади. Кенг дунёқарашга эга, ҳар қандай вазиятда тўғри қарор қабул қила оладиган коман-

дирлар етакчилигидаги гуруҳ, взвод, батальон шахсий таркиб-лари берилган ҳар қандай жанговар вазифаларни ўз вақтида ва аъло даражада бажариб кел-моқда.

Ўтган «Жанговар взвод йи-ли»нинг мантиқий давоми сифа-тида янги ўқув йилининг «Бата-льон тактик гуруҳлар жанговар тайёргарлиги йили» деб эълон қилиниши бежиз эмас. Ўтган

йиллар мобайнида жанг олиб боришнинг энг мақбул усуллари амалиётга жорий этилгани профессионал арми-ямизни ривожланишнинг янги босқичига олиб чиқди. Жорий ўқув йилида ҳам шахсий таркиб юқори марраларни эгаллашлари-га ишонч билдирилди.

Бугун сафда виқор билан тур-ган бу ўғлонлар ҳам бошланган янги ўқув йилида юксак мар-

ва маърифат соати билан бошланди. Унда ҳарбий хизматчи-ларга куннинг энг муҳим янгиликлари ва жаҳонда рўй бераётган воқеалар етказилди. Қуролли Кучларимизда амалга оширила-ётган янгиланиш ва ўзгаришлар хусусида фикр-мулоҳазалар юритилди. Шунингдек, дунё ва минтақадаги ҳарбий-сиёсий ва-зият, ҳарбий интизом ва ҳарбий хизматчилар ўртасидаги ўзаро муносабатларни мустаҳкамлаш, ҳарбий техника ва қурол-аслаҳа-лардан фойдаланганда хавф-сизлик талабларига қатъий риоя этиш юзасидан маърузалар тин-гланди.

Дарҳақиқат, Президентимиз, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмон-дони ташаббуси билан қўшинлар-да жорий этилган батальон так-тик гуруҳлари бугун амалда ўзининг ижобий натижаси-ни кўрсатмоқда. Ўғлон-лар билан олиб бори-лаётган машғулот-лар эса уларнинг ўз касбининг ҳақиқий уста-си бўлиш им-конини беряпти.

Албатта, бу каби ёндашувлар қўшин-лар сафини қалбида юрт тинчлигини асраш, халқ осойишталигини таъмин-лашдек масъулиятли вазифага дахлдорлик ҳисси билан яшаётган чин ватанпарварлар билан бут-лаш имконини бераётгани билан аҳамиятли бўлмоқда.

Чиндан ҳам бугун ҳарбий либосда қўр тўкиб турган ҳар бир ҳарбий хизматчи миллий армиямизнинг ажралмас бўлаги сифатида мамлакатимиз хавф-сизлиги, халқимизнинг тинч ва осойишта ҳаётининг мустаҳкам кафолатидир. Буни қалбан ҳис қилган Ватан посбонлари бугун қўшинларимизга қўйилаётган та-лаблардан келиб чиқиб ўзига ►►

раларни қўлга киритишга, янги натижаларга эришишга шай. Ўқув йилининг очилиш маросимида юрт посбонлари 2022/2023 ўқув йили бошлангани билан самимий қутланди.

Тантанали маросимдан кейин янги билим ва кўникмаларни эгаллашга чанқоқ ҳарбий хиз-матчилар ўқув машғулотларига йўл олишди. Бўлинмаларда ўқув йилининг илк машғулотлари таш-кил этилди. Мудофаа вазирлиги ҳарбий қисм ва муассасаларида бошланган янги ўқув йилининг биринчи машғулоти маънавият

ЯНГИ МАРРАЛАР

нисбатан талабчанликни ҳар қачонгидан ошириши лозим.

Айтиш жоизки ўтган йиллар мобайнида бўлинмаларнинг жанговар тайёргарлигига алоҳида эътибор қаратилди. Қўшинларда ҳар йили такрорланиб келаётган ва самарасиз машғулотларга чек қўйилиб, амалий машқларнинг сифати ва сони оширилди. Асосий эътибор мутахассисларнинг профессионал тайёргарлиги ва бўлинма таркибида жанго-

вар вазифаларни бажаришга қаратилди. Индивидуал, гуруҳ, взвод ва батальон таркибидаги машғулотларнинг йўлга қўйилгани, шунингдек, мамлакатимиз иқлим шароитдан келиб чиқиб, чўл ва тоғли ҳудудларда жанг олиб боришнинг замонавий усул ва услублари амалиётга жорий этилгани ҳарбий хизматчиларнинг касбий кўникмаларини янада оширди, билимларини мустаҳкамлади.

Жорий йилги ўқув йилида ҳам юрт ҳимоячилари дунё ва минтақада кечаётган ҳарбий-сиёсий вазиятдан келиб чиққан ҳолда олиб бориладиган машғулотларда ўз тажрибаларини янада бойитишади. Албатта, инсон ҳеч қачон бир жойда тўхтаб қолиши керак эмас. Ўз касбининг моҳир устаси бўлиш учун эса тинимсиз изланиш, ўқиб-ўрганиш, бир сўз билан айтганда, ўз устида доимий тарзда ишлаш орқали муваффақиятга эришилади. Айни тамойилни ўзларига шиор қилиб олган Ватан посбонлари жорий ўқув йилида назарий ва амалий билимларини оширишга, тажрибаларини янада мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратишни мақсад қилган.

– Ҳозирги кунда дунёда содир бўлаётган барча қуролли можаролар биздан энг аввало, амалий кўникма ва назарий билимларимизни мунтазам равишда ошириб боришни талаб этади, – дейди «Мардлик» ордени соҳиби подполковник Мурод Сафаров. – Ўтган ўқув йилида биз замонавий жанг олиб боришнинг илғор усул ва услубла-

рини ўрганиб, маҳоратимизни янада такомиллаштирдик. Янги ўқув йилида ҳам биз юксак марра ва мақсадларни кўзлаган ҳолда ҳар қандай ташқи хавф-хатарларга, турли тажовуз ва таҳдидларга қатъий зарба беришга қодир бўлган яхлит ва ишончли куч бўлиб қоламиз.

Дарҳақиқат, миллий армиямиз бугун мамлакатимизнинг ишончли қалқонига айланди. «Батальон тактик гуруҳлар жанговар тайёргарлиги» шиори остида бошланган ўқув йили давомида ҳам ҳар бир ҳарбий хизматчи жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарликлардан юқори натижаларга эришиб, маҳоратини янада оширади. Зиммасига юклатилган вазифаларга масъулият билан ёндашиб, жонажон Ватанамизнинг тинчлигини, халқимиз осойишталигини таъминлашда мардлик, жасорат ва шижоат намуналарини амалда кўрсатади.

**Майор
Шунқор БҶРИЕВ,
лейтенант
Дилшод РЎЗИҚУЛОВ**

Бир ўшаман Матонатдан сўзлайман,
Бир ҳўшаман, Жасоратдан сўзлайман,
Мен ўшаман отир кўнлар ўтмиши
Халқим теккан дарвдан қалбим бўзлайман...

Нур борки, соя бор. Тарих
борки, келажак бор.
Шонли ўтмишимиздан
ҳикоя қилувчи тарихимиз
минглаб, миллионлаб
инсонларнинг ўлмас
хотираларидан иборат ва
бошқа халқларга намуна
бўладиган даражада бой,
фахрланарли. Асрлар
давомида авлодларга
етказилиб келинаётган
қаҳрамонликлар,
аждодларимиз жасорати,
заҳматкаш халқимиз
томонидан енгиб ўтилган
қийинчиликлар ўзбек
халқининг буюклигидан
далолат берувчи бебаҳо
бойлигимиздир.

Таниқли рус ёзувчиси
Александр Бек ўзининг
«Волоколамск шоссеси»
асаридаги уруш даҳшатла-
рининг ҳаққоний чиқиши
учун генерал Панфилов ди-
визияси таркибида жанглар-
да қатнашган. Окопларда
куролдош дўстлари билан
елкама-елка туриб фаши-
стларга қарши курашган.
Жангчилар билан разведка
топшириқларини бажарган.
Хуллас, ёзувчи фронтдаги
уруш даҳшатларини ўз вужу-
дида ҳис қилган ҳолда
асарни ўз муҳлисларига
етказа олган.

Иккинчи жаҳон уруши
йилларида бошқа миллатлар

Fikr va mulohazalaringizni
@Vatanparvargazetasi_bot
manziliga jo'natishingiz mumkin

«БИР ГЎШАМАН МАТОНАТДАН СЎЗЛАЙМАН...»

(биринчи мақола)

қатори ўзбек халқи ҳам жуда
оғир кўнларни бошдан кечир-
ган. Халқимиз Александр Бекдан
фарқли равишда урушнинг бош-
қа фронтларидаги даҳшатларини
нафақат вужудида, балки қалбан
ҳам ҳис этган. 1 393 кун даво-
мида ҳар бир хонадон, маҳалла,
кўча, гузарлар уруш эпкинидан
нафас олган.

Уша оғир кўнларни бошдан
ўтказган ота-боболаримиз қонли
жангларда ширин жонларидан
воз кечиб, душмanning адабини
берган. Уларни фронтга кузатган
яқинлари эса урушдаги жигар-
бандлари учун туну кун меҳнат
қилди. Кундалик насибасини
фронтдагиларга, Ўзбекистон-
га эвакуация қилинганларга
илинган. Украина, Беларусь ва
Россиянинг фронт олди худуд-
ларидан Ўзбекистонга эвакуация
қилинган 1,5 миллиондан ортиқ
аҳоли юртимиздан бошпана
топди. Минглаб турли миллатга
мансуб болалар ўзбек oilалари-
да севимли фарзандлардек қабул
қилинди. Қисқа қилиб айтганда,
халқимиз ўша оғир кўнларда бир
майизни қирққа бўлиб ейиш қан-
дай бўлишини амалда исботлади.

Майдони деярли 15 гектарни
ташkil этувчи «Ғалаба боғи»
ёдгорлик мажмуаси ва «Шон-ша-
раф» давлат музейи. Бу ердаги
монументлар, экспонатлар, тари-

хий ҳужжатлар – 1 393 кун давом
этган урушдаги аждодларимиз
жасорати, заҳматкаш халқимиз
томонидан енгиб ўтилган қийин-
чиликлар ҳақида ҳикоя қилувчи
маскан. Айнан шу маскан йил
давомида ёшу қари юртдошлар-
римизнинг қадами узилмайдиган
гўшалардан бирига айланиб
ўлғурди. Мажмуа дарвозаси-
дан кириб келишингиз билан
қаршингизда «Мангу жасорат»
(«Стелла») композицияси гав-
даланади. Баландлиги 30 метрни
ташkil этувчи композиция ге-
нерал Собир Раҳимов ва унинг
атрофидаги 14 нафар ўзбекис-
тонлик қаҳрамон ҳайкалидан
иборат. «Мангу жасорат» компо-
зицияси музейнинг ички қисмида
баландлиги 10 метрлик бешта
темир устун устига ўрнатилган
бўлиб, устуннинг пастки қисми
мамлакатимизнинг вилоятларини
акс эттирувчи юлдуз шаклида
тасвирланган.

«Мангу жасорат» композиция-
си ва музейга олиб борадиган
марказий хиёбон бўйлаб эса ўнта
«Хотира китоблари» барельефи
жойлашган. Уларда Иккинчи
жаҳон уруши давридаги воқеа-
лар – қаҳрамонлик, меҳнатсевар-
лик, мардонаворлик ва матонат,
шунингдек, Ўзбекистон халқи-
нинг фронт ва фронт ортидаги
метин шижоати акс этган.

Марказий хиёбоннинг ўнг тара-
фида «Матонат мадҳияси» моно-
менти, чап тарафида эса «Кўз ёши»
(«Ғам ва андух») композицияси
жойлашган. «Матонат мадҳияси»
қисқа вақт ичида ўзбек онахонла-
римизнинг тимсоли сифатида донг
таратиб ўлғурди. «Кўз ёши» («Ғам
ва андух») композицияси бадиий
образи нимани англатишини кўп-
чилик ҳам билавермас керак. У
инсон кўзлари билан қаралганда
урушга бўлган муносабатни акс
эттиради. Собик Совет Иттифоқи
халқлари, динидан ва миллатидан
қатъи назар, душманга қарши ку-
рашиш учун бирлашгани жасорат
ва садоқатнинг ёрқин намунасини
англатади. Ёдгорлик плиталарида
ва рамзий қабрларда миллионлаб
одамларнинг кўз ёшлари тасвирла-
ниб, улар охир-оқибат дарёларга
айланишининг рамзий кўринишини
ифодалайди.

Мажмуага сокин тароват бе-
риб турувчи «Ғалаба ордени»
фаввораси ва халқимиз томони-
дан асраб олинган турли миллат
фарзандларининг бир бахтли
оилага бирлашганлиги акс этти-
рилган, сувда югуриб кетаётган
«Бахтли болалик» инсталляция-
си. Ўзбек замини кўп минглаб
болаларга нажот келтирганини
ифодаловчи, болакайларнинг
бошини силаб турган ҳолда акс
этган «Меҳрибон қўл» компози-
цияси. Буларнинг барча-барчаси
«Ғалаба боғи»га келаятган-
ларнинг кўнгил кечинмалари
қайларгадир – яқин ўтмишга
етаклайди. Аждодларимиз жасо-
рати кимларнидир ғурурлантир-
ган ҳолда ёдгорликлар пойида
расмга тушишга ундайди. Жажжи
болажонлар эса келажакда ўзи
қурадиган ҳаётининг пойдевори-
ни шу ердаги қаҳрамонлик, ва-
танпарварлик, она юртга садоқат
руҳи ила қуришни орзу қилади.

«Темир йўл вокзали музейи»,
«Амфитеатр», «Тепалик остидаги
кафе», «Фронт орти» ҳудуди,
«Урушнинг даҳшатли қиёфаси»
худуди, «Концлагерь» худу-
ди, «Юлдуз» кафеси ва бошқа
экспозициялар ҳақида шундай
фикрларни билдириш мумкин.
Давлатимиз раҳбари ташаббуси
билан шундай ажойиб маскан-
нинг бунёд этилишида таниқли
меъморлар, рассомлар, ҳайкал-
тарошлар, тарихчи олимлар ва
бошқа соҳа вакилларининг ҳам
ҳиссаси бор. Мақолаимизнинг ик-
кинчи қисмида мажмуанинг бош
меъмори Гулшоира Магомедова,
бош рассом Алишер Алиқулов,
бош ҳайкалтарош Жасвантбек
Анназаров каби инсонлардан
ёдгорлик намуналарининг ярати-
лиш тарихи ва уларда акс этган
бадиий образлар ҳақида билиб
оламиз.

Камолиддин
АСРОР

Urush so'qmoqlarida

ОЛТИ ЎҒЛОН ТАҚДИРИ

«Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуасида қад ростлаган «Матонат мадҳияси» монументига назар ташлаган минглаб ҳамюртларимиз Зулфия Зокирова ҳамда унинг келинлари тимсолида ўз яқинларини кўраётган бўлса, ажаб эмас. Чунки ҳайкалтарош Баҳром Норбоев ижодига мансуб бўлган ушбу монумент Иккинчи жаҳон уруши жанггоҳларида қон кечган икки миллионга яқин ўзбекистонлик ва уларнинг йўлига кўз тиккан муштипарлар тақдирини ўзида муҷассамлаштирган ёдгорлик намунасицир.

«Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуаси ва «Шон-шараф» давлат музейига ташриф буюрувчилар ҳар сафар янги-янги эскпонатлар, шу пайтгача тақдири номаълум жангчиларнинг қисматидан сўзловчи қаҳрамонлик тарихига гувоҳ бўлиши мумкин. 9 май – Хотира ва қадрлаш куни арафасида «Шон-шараф» давлат музейи яна бир оила тарихи билан бойиди. Тўғрироғи, музейда жиззахлик Жумагул Қўшматова ҳамда унинг олти нафар ўғлига аталган бурчак ташкиллаштирилди.

ёда қўшинлар билим юртида таҳсил олиб, турли ҳарбий қисмларда хизмат қилади. Дастлаб унинг хизмати давомида тўплаган тажрибасини ҳисобга олиб, Наманганда 303-отлик аскарлар корпусини ташкил этишга йўллашади. 1942 йилда эса фронтга йўл олади. У 2-Украина фронтининг 53-армияси, 25-гвардиячи дивизияси таркибида Волга бўйларида жангга киради. Днепропетровск, Донбасс, Ясси, Бухарест, Будапешт, Прагани фашист босқинчили-ридан озод этишда қатнашиб, кўрсатган жасорати учун «Қизил Юлдуз», I ва II даражали «Ватан уруши» орденлари билан тақдирланади.

Иккинчи жаҳон уруши тугагач, гвардия майори Турот Ўсаров бир неча йиллар давомида армия сафини хизмат қилади. Дастлаб қишлоқ хўжалиги тизимида фаолият юритиб, кейинчалик Зомин, Бахмал туманларида масъул лавозимларда меҳнат қилади. Турот Ўсаров жонкуяр ва халқпарвар инсон эди. Унинг ташаббуси билан туманда кўплаб боғу-роғлар ва мактаблар бунёд этилди. 1912 йилда туғилган Йўлдош Ўсаров ҳам 1941 йил кўнгиллилар сафида урушга отланган. Украина, Беларус Республикасининг қатор шаҳарларида душманга қарши жанг қилган. 1943 йилда Ворошиловград шаҳридаги жангларнинг бирида бедарак йўқолганлиги ҳақида маълумот мавжуд.

1891 йилда Жиззах вилояти Зомин туманида туғилган Жумагул Қўшматова 1970 йилда вафот этган. 6 нафар ўғил ва 3 нафар қизни дунёга келтириб вояга етказган. Уруш туфайли онахон уч нафар дилбандидан айрилди. Жумагул она умрининг сўнги нафасигача урушда бедарак йўқолган Йўлдош ва Эгамберди исмли ўғилларининг дарагини эшитиш учун ҳар куни кўчага қаради. Гарчи ўртанча ўғлининг фронтдаги ҳаёти ҳақида умуман маълумот бўлмаса-да, бу ёруғ оламни тарк этар чоғида ҳам тўнғич ўғилларига укаларининг дарагини топишини васият қилган.

Ушбу оиланинг тўнғич ўғли Турот Ўсаров (1905-1982) 1927 йилда кўнгилли бўлиб армия сафига ёзилган. Сагилли бўлиб армия батальонида, марқандда тузилган ўзбек батальонида, Собир Раҳимов командир бўлган взводда хизмат қилади. Иккинчи жаҳон уруши бошлангунга қадар миллий дивизиянинг биринчи отлик полкига сиёсий раҳбар этиб тайинланади. Кейин пойтахтдаги пи-

лишида жангга кирган. У Новгород вилоятининг кўплаб аҳоли пунктларини душмандан озод қилишда жонбозлик кўрсатган. 1943 йил Старая Русса туманидаги қишлоқларни озод қилишда разведкачи сифатида тунда фашистлар эгаллаб турган худудга киради ва тўсатдан бошланган отишма остида қолади. Сафдошлари билан бирга жанг қилиб қишлоқни фашистлардан озод қилади. Ўнг оёғи ва бош қисмидан оғир яраланган Абдурасул Қўшматов чамаси икки кун қалин қор тагида қолиб кетади ва унинг ҳалок бўлганлиги ҳақида уйига қорахат келади. Аммо ёш Абдурасул ўзига келга-гани, рафиқаси Анна билан биргаликда олгани, рафиқаси Анна билан биргаликда кўп уринишлардан сўнг уни ҳаётга қайтарганлигини эшитади. 1944 йил февраль ойида 2749-эвакуацион госпиталнинг тиббий хулосаси билан хизматга яроқсиз топилиб, уйига жўнатилади. Урушдан сўнг бир неча йил колхозда, шундан сўнг таълим соҳасида масъул лавозимларда фаолият юритиб, ёш авлодни комил инсонлар қилиб тарбиялашга ўз ҳиссасини қўшган. 1989 йил вафот этган. I даражали «Ватан уруши» ордени билан тақдирланган.

Раҳмон Қўшматов 1921 йилда туғилган. 1941 йил урушга кетган. У Ленинград оstonасида жангга кириб, қатор қишлоқ ва шаҳарларни душмандан озод қилишда иштирок этади. 1943 йил оғир ярдор бўлиб уйига қайтади. 2014 йил вафот этган. I даражали «Ватан уруши» ордени билан тақдирланган.

Оиланинг кенжа фарзанди Мамарасул Қўшматов уч нафар акасидан қорахат келганида 15 ёшда эди. 1942 йил акаларига кўмак бериш учун кўнгилли бўлиб фронтга бориш истагини билдиради. Аммо ёшлиги сабабли рад жа-вобини олади. Шундан сўнг, меҳнат фронтда ўз хоҳиши билан хизмат қила бошлайди. Меҳнат фронтдаги ўта оғир шароит сабаб хизмат пайтида ҳалок бўлади.

– Бувимизнинг васияти билан амакиларим Йўлдош ва Эгамберди Қўшматовнинг тақдирига ойдинлик киритиш мақсадида уларни архив ҳужжатларидан қидириб кўрдим. Гарчи Йўлдош амакимнинг бедарак йўқолганлигига қарамай, бувим уни умрининг охиригача кутиб яшади. Йўлдош амакимдан қорахат келган. Она барибир она-да, бир умр ўзини ўғлим тирик дея ишонтириб яшади, – дейди Турот Ўсаровнинг фарзанди, физика-математика фанлари доктори, профессор Ўқтам Ўсаров.

Эгамберди Қўшматов 1918 йилда туғилган. 1941 йил 6 июнь куни урушга кетган. Новгород, Украина, Беларусни душмандан озод қилишда иштирок этган. 1944 йил Мурманск вилояти, Кандалакша туманида ҳалок бўлган. Аммо қаерга дафн қилинганлиги ҳақида маълумот йўқ. Абдурасул Қўшматов 1924 йил туғилган. 1941 йил, 17 ёшида кўнгилли бўлиб урушга йўл олган. 1103-ўқчи полкида хизмат қилган. Украина fronti йўна-

Акмал САИДОВ,
академик

Ҳурматли газетхон! Яқинда «Машраб» нашриёти томонидан Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист, шоир ва таржимон Ғулом Мирзониинг «Эй, дарвеш (Зулмни енгган мазлумлар қиссаси)» номли китоби чоп этилди. Ушбу қиссада XX асрнинг 37–50-йилларидаги катта қатағон қурбони бўлган ота-болалар Мирза Сўфи Тўлаев ва Абдирайим Мирзаевга нисбатан адолат тиклангани, яъни орадан 70 йил ўтиб, уларнинг айбсизлиги аниқлангани ҳамда оқлангани ҳақида сўз боради. Газетамизнинг ушбу сониде академик Акмал Саидовнинг янги китобга сўзбоши сифатида ёзган «Етмиш йилда рўёбга чиққан адолат» номли мақоласи эълон қилинмоқда. Китоб муаллифи эътироф этганидек, ота-бобосининг оқланиши ва мазкур қиссанинг дунё юзини кўришида устоз Акмал Саидов раҳбарлик қилаётган инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказининг муносиб ҳиссаси бор.

ТАҲРИРИЯТ

ЕТМИШ ЙИЛДА РЎЁБГА ЧИҚҚАН

ҳал этишда муҳим аҳамиятга эга бўлган тарихий ҳужжатлар бўйича тегишли маълумотларни тақдим этди.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказида жами маълумотлар ҳаётий воқеалар тафсилотлари билан уйғунликда ўрганилди. Шу бўйича 1949 йили қатағонга учраган М. Тўлаев ва А. Мирзаевга нисбатан инсон ҳуқуқлари қўпол равишда бузилганлиги ҳолатлари юзасидан хулоса тайёрланди. Хулоса мурожаатчининг аризаси ва зарур ҳужжатлар нусхалари билан бирга Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасига кўриб чиқиш учун юборилди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг кассация инстанцияси судлов ҳайъатига протест киритди. Кассация тартибидаги протестда М. Тўлаев ва А. Мирзаевга нисбатан чиқарилган Туркистон ҳарбий округи Самарқанд гарнизони ҳарбий трибунасининг 1949 йил 9 декабрдаги ҳукмини бекор қилиб, оқлов ҳукми чиқариш сўралди.

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг кассация инстанцияси судлов ҳайъати 2019 йил 30 апрелда мазкур жиноят ишини протест билан биргаликда очик суд мажлисида кўриб чиқди. Натижада 1949 йил 9 декабрда М. Тўлаев ва А. Мирзаевга нисбатан чиқарилган ҳукм бекор қилинди. Раҳматли ота-бола айбсиз деб топилди ва оқланди.

Бу ўринда бир фуқаронинг мурожаатидан токи унда кўтарилган муаммо ижобий ҳал этилишига қадар бўлган босқичларни батафсил баён этганимиз бежиз эмас. Бинобарин, шу биргина ҳаётий мисолнинг ўзи ҳам давлат идоралари халқимиз учун хизмат қилаётганини кўрсатиб турибди.

Чиндан ҳам, Ўзбекистон Президент ташаббуси билан ташкил этилган Виртуал қабулхона ва Халқ қабулхоналарининг аҳоли мурожаатлари билан ишлаш бўйича амалдаги тизими бу борада оламшумул инсонпарвар қадам бўлди. Эндиликда эса Халқ қабулхоналарининг муаммоларни уйма-уй юриш орқали аниқлаш ва ҳал қилиши, давлат органларининг аҳоли билан бевосита ишлашини назарда тутувчи янги тизим ҳам ўз самараларини бермоқда.

Шу ўринда ушбу ота-бола бундан 70 йил муқаддам нима учун қораланган эди, деган савол туғилиши табиий. Гап шундаки, 1949 йилнинг 3 сентябрида Мирза бобо ҳибсга олинди, ЎзССР Жиноят кодексининг 66-моддаси 1-қисми бўйича «Советлар ҳокимиятини йиқитиш, қақшатиш ва заифлатишга ёки айрим контрреволюцион жиноятларни қилишга агитация ёки пропаганда юргизиш, ўшандоқ шу мазмунда бўлган адабиётни тарқатиш ёки тайёрлаш ёхуд сақлаш»да айбланган.

Эътибор беринг: аксилинқилобий тарғибот ва ташвиқот олиб бориш бўйича худди шундай айблов билан 1937 йили Абдулла Қодирий, Абдурауф Фитрат, Абдулҳамид Чўлпон каби миллат гуллари қатағон этилган, кейинги босқичда Ойбек, Мақсуд Шайхзода, Саид Аҳмад, Шукрулло сингари забардаст адибларимиз қамалган.

Мирза Тўлаев эса бадий ижодда танилмаган, шунчаки дину диёнатли ва ҳалол, содда ва ростгўй, айна чоғда, советлар сиёсати ва мафкурасидан беҳабар, оддий қишлоқ одами бўлган.

Мирза бобо китоб ёзмаса ҳам, китобларни севиб мутолаа қилган, албатта. Ҳибс этгани келганлар масжиддаги бир қоп ноёб қўлёзма китобларини ҳачирга ортиб кетгани ҳам буни тасдиқлайди. Ўшанда, жиноят иши ҳужжатларида қайд этилганидек, у кишининг қишлоқдаги кутубхонасидан «47 та китоб мусодара қилинган».

Энг ёмони, Мирза Сўфи бобо чекка қишлоқда яшагани учун «революция», «контрреволюция», «контрреволюцион агитация ва пропаганда» каби атама-ларни, яъни ўзига қўйилган айблов моҳиятини англаб етмагани ҳолда, шу жиноятни содир этганликда айбланган. Мирза Тўлаев қарийб бир ойлик шафқатсиз терговлар давомида бу айбни бўйнига олмаган.

Шунда янада бешафқат йўл тутилди. Яъни 1949 йил 1 октябрда Мирза бобонинг ёлғиз ўғли Абдирайим Мирзаев ҳибсга олинган. Ўрта табақага мансуб мусулмон руҳонийсининг ўғли сифатида унга ва отасига ЎзССР Жиноят кодексининг 125-моддаси «г» банди билан «дезертирлик» айби ҳам қўйилган.

Ваҳоланки, Ҳарбий суд кассация инстанциясининг 2019 йил 30 апрелдаги ажримида эътироф этилганидек, «А. Мирзаев Совет армиясига хизматни ўташ учун чақирилувчилар рўйхатида олинган бўлиб, у оддий аскар (рядовой) ёки кичик бошлиқлар составидаги шахс, яъни ҳарбий хизматчи бўлмаган».

Ҳибс этилгунга қадар ота-боланинг иккиси ҳам армияга чақирилмаган. Мирза бобо одатдагидек масжидда эканида, ўғли эса колхоз даласида – дон тозалаётганида ҳибсга олинган. Демакки, ўзлари юборилмаган «ҳарбий қисми ўзбошимчалик билан ташлаб кетиш, дезертирлик қилиш» учун уларда имкониятнинг ўзи бўлмаган. Аксинча, Мирза бобонинг отамерос ер-мулкни тортиб олиб, ўзини 20 яшарлигидаёқ «қулоқ» қилганидан кейин ҳам шўролар тузуми бу инсонга ва кейинчалик боласига ҳам «ишончсиз унсурлар» сифатида қарашда давом этган.

Мирза бобо ҳатто урушга чақирилмаган. Масжид имомининг ўғли Совет мактабиде таълим олишига атайин панжа орасидан қаралган. Оқибатда А. Мирзаев фақат 7 синфлик маълумот олган, холос. Шунга қарамай, ота-бола эл қатори далада меҳнат қилишган. Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабадан сўнг, 1946 йили Мирза бобо ўғлини уйлантирган. Абдирайим Мирзаев ҳибсга олинганида рафиқаси 2 ёшли қизи ва 1 яшар ўғли билан боқувчисиз қолган. Мирза бобо қамалганда эса аёли икки нафар балоғатга етмаган боласи билан боқувчисиз қолган.

Мирза бобо ўғлини Совет армиясига чақирилишидан яширишга уринмаган, балки, ҳатто унинг колхоз ишига жалб этилишига ҳам рози бўлган. Ўғли кун бўйи колхоз даласида меҳнат қилган, кечқурун томорқада ишлаган. Уруш даврида фронтни ғалла, мева-чева, полиз маҳсулотлари билан таъминлашга ҳисса қўшган.

Мирза бобо 1949 йил 3 сентябрда, ўғли эса 1 октябрда ҳибсга олинган. Қаранг, ўғил ўз отаси ҳибсга олинганидан кейинги салкам бир ой ичида

АДОЛАТ

ҳам қаергадир қочиб кетишни ҳатто ҳаёлига келтирмаган. Абдирайим бобонинг ҳибсга олиниши тўғрисидаги қарор чиққан ва қўлга олинган санаси айнан бир хил. Бу эса у кишининг ҳеч қачон, ҳеч кимдан ва ҳеч қаерга қочмаганини кўрсатади. Абдирайим Мирзаевда, одатда, ўша даврда дезертирлик қилган одамларда кузатилган ўз танасига атайлаб жароҳат етказиш ҳолати аниқланмаган. Бу ҳам ўшанда 21 ёшга тўлган йигитнинг Совет армиясига қақрилишдан қочмаганини тасдиқлайди.

Собиқ КПСС Марказий комитети сиёсий бюросининг 1988 йил 11 июлдаги қарори, Иттифоқ Олий Советининг 1989 йил 16 январдаги фармони, собиқ СССРнинг биринчи ва сўнгги Президенти М. Горбачёв 1990 йил 13 августда имзолаган фармони асосида 1920–1950 йиллардаги сиёсий қатағонлар барча қурбонларининг ҳуқуқларини тиклаш борасида муайян ишлар амалга оширилган.

Афсуски, бу жараёнлар Мирза Тўлаев ва Абдирайим Мирзаевнинг ишларини қамраб олмаган. Улар ҳар гал реабилитациядан четда қолганлар. 1991 йил 31 августда Ўзбекистон мустақиллиги эълон қилинди. Шу тариқа собиқ тузум барҳам топиб, советларнинг ғайриинсонийлик, динсизлик ва мустамлакачиликка таянган, инсон ҳуқуқларига зид сиёсат олиб боргани фош бўлди. Истиқлол туфайли эски тузум қурбонларига нисбатан муносабат тубдан ўзгарди.

Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президентининг 2001 йил 1 майда қабул қилинган «Қатағон қурбонларини ёд этиш кунини белгилаш тўғрисида»ги фармонида таъкидланганидек, «Мустабид тузум даврида миллион-миллионлаб бегуноҳ инсонларнинг умри ҳазон бўлганини, қанча-қанча оилалар хонавайрон бўлиб, қанча-қанча гўдаклар етим қолганини тарих, бугунги ва келажак авлод ҳеч қачон унутмайди».

Эндиликда Тошкент шаҳрида «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуи ва «Қатағон қурбонлари хотираси» музейи ташкил этилган. Ҳар йили 31 август куни – Мустақиллик байрами арафасида пойтахтимизда ва жойларда қатағон қурбонларини ёд этиш маросими ўтказилмоқда. Ўзбекистонда инсон ва жамият ҳаётида адолат тантанаси тобора устувор аҳамият касб этмоқда. Хусусан, мамлакат раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил сентябрь ойида БМТ Бош Ассамблеяси 72-сессиясида илгари сурган ташаббуси асосида 2018 йил декабрь ойида БМТ Бош Ассамблеясининг «Маърифат ва диний бағрикенглик» резолюцияси қабул қилинди.

Маърифатпарвар, имон-эътиқодли инсонлар бўлгани учун бундан 70 йил олдин номлари қорага чиқарилган Мирза Тўлаев ва Абдирайим Мирзаевнинг оқланишида ушбу муҳим халқаро ҳужжат ва Ўзбекистонда амал қилаётган адолатпарвар миллий сиёсатнинг руҳи ҳамда эзгу моҳиятидан, Конституция ва қонунларимиз талабларидан келиб чиқилгани шубҳасиздир.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 8 октябрда қабул қилинган «Қатағон қурбонларининг меросини янада чуқур ўрганиш ва улар хотирасини абадийлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармойишида таъкидланганидек, бугунги кунда сиёсий қатағон йилларида ноҳақ қурбон бўлган юртдошларимизнинг номларини аниқлаш, уларнинг

қолдирган меросини ўрганиш ва кенг жамоатчиликка етказишга қаратилган илмий тадқиқот ишлари, бадий ва ҳужжатли асарлар яратилмоқда.

Энг муҳими, тарихий маълумотларни холис ва ҳаққоний ўрганиш мамлакатимиз мустақиллиги қандай оғир ва машаққатли курашлар билан қўлга киритилганини, бугунги эркин, озод ҳамда обод ҳаётимизни асраб-авайлаб, қадрлаб яшаш кераклигини янада чуқур англашга хизмат қилади. Халқимизнинг фидойи фарзандлари, маърифатпарвар аждодларимиз ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ ҳақиқатни тўла юзага чиқариш, уларга нисбатан тарихий адолатни тиклаш, бу борадаги ишларнинг қўламини самарасини ошириш мақсадида Президент фармойишида бир қатор муҳим вазифалар кун тартибига қўйилди.

Авваламбор, кенг жамоатчиликнинг қатағон қурбонлари меросини янада чуқур ўрганиш ва уларнинг порлоқ хотирасини абадийлаштириш ҳақидаги таклифлари қўллаб-қувватланди. Қатағон қурбонларининг меросини янада чуқур ўрганиш, улар хотирасини абадийлаштириш ишларини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бўйича республика ишчи гуруҳи ташкил этилди. Улар номларини тиклаш ва хотирасини абадийлаштириш бўйича «Йўл харитаси» тасдиқланди. Ишчи гуруҳга қатағон қурбонлари номларини аниқлаш ва уларнинг хотирасини абадийлаштириш билан боғлиқ ишларни амалга ошириш учун давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг, илмий тадқиқот муассасаларининг юқори малакали мутахассисларини, экспертларни, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ваколатхоналари вакилларини жалб этиш ҳуқуқи берилди.

Хулоса қилиб айтганда, тарихий Оқсарой пештоқидаги битиклар орасида Амир Темурнинг «Адолат давлатнинг асоси ва ҳукмдорлар шиоридир» деган машҳур ибораси ҳозирги кунгача сақланиб келмоқда. Ушбу улуғвор ғоя мамлакатимизда инсон қадр-қимматини олий даражага кўтариш борасидаги амалий ҳаракатлар пойдеворига айланди.

Ота-бола Мирза Тўлаев ва Абдирайим Мирзаевнинг тақдирига нисбатан бугунги эзгу муносабат мисолида ана шу юксак инсонийлик тамойили яна бир бор яққол намоён бўлди. Адолат тантанаси ҳар қачон ва ҳар қанча таҳсини шукроналикларга муносибдир. Шу маънода муаллифнинг ушбу китоби марҳум ота-бобосининг руҳи покларини ёд этишга хизмат қилибгина қолмай, муҳим маънавий-тарбиявий аҳамият ҳам касб этади, деб ҳисоблаймиз.

Яқин ўтмиш ҳақидаги мазкур ҳужжатли тарихий-маърифий қиссани мутолаа қилиб, шундай хулосага келиш мумкин: маърифатпарвар бобомиз Маҳмудхўжа Беҳбудий таъбири билан айтганларидек, «Келар замон учун ҳозирланайлук, ўтган замон учун эмас».

E'Zoz

QO'SHALOQ AYYOM

Ikkinchi jahon urushi qatnashchisi, andijonlik Xo'jamberdi ota Turg'unov uchun 9-may – Xotira va qadrlash kuni qo'shaloq bayram. Negaki 98 yil muqaddam xuddi shu kuni otaxon dunyoga kelgan.

Andijon viloyati hokimligi, "Vatanparvar" tashkiloti viloyat kengashi va bir qator mutasaddi tashkilotlar xodimlari otaxonni Xotira va qadrlash kuni hamda tug'ilgan kuni munosabati bilan yo'qlab bordi.

Mehmonlar urush faxriysiga esdalik sovg'alarini topshirib, o'zlarining samimiy tilaklarini bildirdilar. Kutilmagan tashrifdan boshi ko'kka yetgan Xo'jamberdi ota yig'ilganlarga o'zining bolaligi, urushda kechgan xotiralarini so'zlab berdi.

1942-yil dekabr oyida urushga otlangan 18 yoshli Xo'jamberdi harbiy tayyorgarlik jarayonida o'zining merganlikda tengsizligini

isbotlaganidan so'ng, unga snayperlik vazifasi topshiriladi. 1-Belarus fronti qo'shinlari tarkibida kechgan ayovsiz janglarda qahramonimiz 11 marotaba yaralangan va oxir-oqibatda bir oyog'idan ajralgan.

Xo'jamberdi Turg'unovning jasurligi, mardonavor harakatlari besamar ketmadi. U o'z davrining eng oliy orden, medallari bilan taqdirlanib, hozirga qadar hukumatimiz va xalqimizning ardog'ida umrguzaronlik qilmoqda.

Laziz BO'RONOV,
«Vatanparvar» tashkiloti
matbuot kotibi

Saxovat

INSON ZIYNATI

Xalqimizda insonlarga mehr ulashish, ularga ko'mak berish va e'tibor qaratish kabi oliyjanob fazilatlar azaliy qadriyat hisoblanadi. Xususan, mamlakatimiz bo'ylab, ko'rish imkoniyati cheklangan insonlar bilan o'tkazilayotgan tadbirlar keng ko'lamda olib borilmoqda.

Mudofaa vazirligining Toshkent shahri Yunusobod tumanida joylashgan harbiy qismning bir guruh harbiy xizmatchilari tomonidan Yashnobod tumanidagi 77-sonli ixtisoslashtirilgan ko'zi ojizlar maktab-internatida xayriya tadbiri o'tkazildi. Marosimda ko'rish imkoniyati cheklangan insonlar bilan turli mavzularda suhbatlar olib borildi. Tadbirda so'z olganlar bugun mamalakatimizda ko'zi ojizlarga berilayotgan e'tibor, ularning ham ma'nai, ham jismonan barkamol bo'lishlari uchun yaratilayotgan imkoniyatlar va qulay shart-sharoitlar xususida to'xtalib o'tdilar.

Tadbir davomida polkovnik Jur'at Yakubov yurtimizda inson, uning qadri-qimmat, sha'ni oliy qadriyat ekanligi, ularning haq-huquqlari Konstitutsiya va qonunlar bilan mustahkamlab qo'yilganligi, xalqimizning milliy urf-odatlarini, insonparvarligi, mehribon va bolajonligi haqida fikr bildirdi.

Yakunda tarbiyalanuvchilarga badiiy kitoblar, radio va sog'lig'ini nazorat qilish uchun kerakli bo'lgan anjomlar topshirildi.

Mayor Farruxbek SOTIVOLDIYEV

Keling, kitob o'qiydiz!

Тирик хикоя

Бугунги глобллашув даврида кўп нарсаларнинг электрон шакли ишлаб чиқилляпти. Масалан, интернет магазинлар, онлайн дарслар, онлайн касблар ва ҳоказо. Бу ҳолат китобхонларимизнинг китобларга бўлган муносабатларига ҳам яхшигина таъсир қилди, десак муволафа бўлмайди. Ашаддий китобхонлар энди китоб дўконларига бориб китоб харид қилишлари шарт эмас. Аксинча, интернетдан қизиққан асарларининг электрон шаклини юклаб олиб ўқишлари ва ўзлари ёқтирган ёзувчи ёки шоирларнинг ижодини Facebook ижтимоий тармоғи орқали ҳам кузатиб боришлари мумкин. Лекин баривбир китобсеварларимиз учун тандирдан эндигина узилган иссиқ нондек, янги ижод намуналаридан баҳраманд бўлишнинг завқи ўзгача. Ушбу саҳифамиз орқали биз азиз китобхонларни ўзбек адабиётида ўз ўрнига эга ёзувчи Улуғбек Ҳамдамнинг янги — «Келин» ҳикояси билан таништирмоқчимиз.

Азиз китобхонлар, сизларни кўп ҳолларда бир неча ҳикоялар ёки катта ҳажмдаги романлар билан таништирадиз эдик. Лекин бу сафар кичик ҳажмли «Келин» ҳикоясини танлаб олдик. Чунки бу кичик ҳикоянинг ўзига яраша катта дунёси, катта сайқали ва катта мавзуси бор. Мутолаа жараёнида бунга ўзингиз ҳам амин бўласиз.

Бош қаҳрамоннинг исми Муслима. Ҳикояни ўқишга киришганингизда бу исм сиз учун оддий ва доимгидек бўлиб кўринади. Аммо бу қиз муслималар ичра Муслима саналади. Яхши хулқли, одоби ва ахлоқи билан бошқа тенгдошларига ўрнатилган бу қизгинанинг ҳаётда ўз мақсади ва маслаҳати бор. Ҳикоя аввалидаёқ унинг гўзал сифатлари кўз ўнгингизда намоён бўлади. Ёзувчи шунчалик иштиёқ билан ифода эта олганки, бу унинг маҳоратидан далолат беради. Эътирофга сазовор яна бир жиҳати, ҳикоя бугунги кундаги бир қанча долзарб мавзуларни ўз ичига қамраб олганлигида. Қуйида сизларга асарнинг нозик нуқталарини ҳикоя мазмунига путур етказмаган ҳолда кўрсатишга ҳаракат қиламиз.

Қачонлардир ўзбек тўйлари уйларда ва кўчаларда бўлган. Тўй тантанасидаги катта эътибор келинга қаратиладди. Тўйга ташриф буюрган ҳар бир меҳмон унга фариштага қарагандек, ҳавас билан боқарди. Келиннинг ифати, ҳаёси барчанинг нигоҳи унга қаратилганда қимтинибгина, уялибгина ўтириши меҳмонларни ўзига маҳлиё қиларди. Бугун...

«Келин!..

Ажабо!.. Ҳатто у ҳам бу ерда ҳамма қатори ўзини ўзи селфи қилиб суратга тушар, қадди-қоматига ярашиб турган либосини ҳали у, ҳали бу томонини тузатган, янаям чиройлироқ қилган бўлару тагин «чик-чик» этиб телефон тугмасини босар эди. Лекин ҳаммасидан ҳам ажабланарлиси — куёвтура ҳам ўзи билан ўзи андармон бўлиб ўтирарди: ҳали унга, ҳали бунга қарар, дастёр йигитларга нимадир дер, столдаги ликопчаними, пиёланими олиб уларга берар, нималарнидир келтиришларини сўрар, биров ўтиб эса камера-

чини чақириб, у олган видеоларни тик турган ҳолда ўша ернинг ўзидаёқ томоша қилар, сўнг унга яна қандайдир топшириқлар берар эди...

Муслима куёвнинг хатти-ҳаракатини кузатиб туриб, у аслида куёв эмас, балки яна битта келин, деган хаёлга борди. Негадир хаёлига шу келди. Умуман, бу залда келин битта эмас эди, ҳатто иккита ҳам эмас, балки ташриф буюрганларнинг деярли ҳаммаси биттадан келин эди. Ўзидан ўзга ҳеч кимга қарамайдиган, ўзидан ўзига, ҳатто куёвга ҳам қизиқ бўлмаган келин эди улар. Чунки куёв дегани келинга қарайди — ўзига эмас, келиннинг атрофида парвона бўлади — ўзининг эмас!.. Куёв деганлари шундай бўлади, бўлиши керак, бўлиб келган! Бу ерда эса ҳаммаси тескари — ҳамма ўз атрофида парвона эди, фақат ўз атрофида. Бас, келин ҳеч ким қарамаётган, ҳеч ким ҳайратланмаётган, ҳеч кимни қизиқтирмаётган шўрлик келин ғайриихтиёрий равишда эл қатори ўзини тутар, ўзи билан ўзи овора бўлар, ўзини суратга олар, ўзини овулар эди. Тамом-вассалом!..»

Янги замон ва янги қарашлар деб ўз қадриятларимиздан қандай воз кечганимизни ўзимиз билмай қоляпмиз. Исмларимиз, қарашларимиз, одатларимиз, кийинишимиз ўзгаряпти. Шу орқали эса бизни ўраб турган қобитимиз — ўзбеклигимиздан четга чиқиб кетяпмиз, назаримда. Ўзбекона исмларимиздан уялиш ҳисси... бу қачон пайдо бўлди?! Асли фарзандларимизга ўзимизга хос исмларни қўйиш бу миллийлик рамзи эмасми? Зотан, исмлар ҳам қадриятларимизнинг бир бўлаги саналади. Шунинг учун ҳам миллатини севган инсоннинг фарзандига исм қўйиш бобидаги қарашлари ҳам унга ҳамоҳанг бўлиши ҳақида эшитганмиз. Ҳикоя айнан шу жиҳати билан бизга ойна тутта олган.

«Туркча қўшиқ деса, арабча рақс деса, томдан ташлайсанлар. Ўзингники йўқми, ўзингники? Миллий қиёфани ҳам бой бериб бўлдиларинг. Ҳаммаси ё арабники ё туркники ё яна бошқа миллатники. Ўранган ўровинг ҳам ўзбекона эмас, арабча. Арабча рўмол ўраб муслиманикини даво қилишасан. Аслида, ташинг бошқа ичинг бошқа сенларнинг. Мунофиқлик дегани айни шу бўлади. Мана шу ҳолларинг билан асл муслималар, ҳақиқий солиҳа аёлу қизларнинг покиза номларига ҳам доғ бўлиб тушасанлар!.. Э, нимасини айтай: туғилаётган ўғил-қизларингга қўяётган отларинг ҳам арабча. Лекин қилаётган қилиқларинг, тутаятган тутумларинг ўзбекча — бировга тақлид қилиш, кўр-кўрона эргашиш! Нега менинг миллатим фақат тақлид қилади, фақат эргашади? Юнон босиб олганда юнонлашдинг, араб истилосида араблашдинг, ўриснинг замонида эса, иванлашдинг, наташалашдинг, энди, мана, яна арабга юз бурыпсан. Чиндан ҳам қачон халқ бўласан, ўзинг бўласан, ўзбек — туркий бўласан сен, а, қачон?..»

Ҳикояни ўқий туриб, беихтиёр хаёлингизга «биз қачон шу даражага етдик», деган савол келади. Бир қарашда ҳаммаси рисоладагидек. Аммо яхшилаб эътибор берсак, инсонларнинг ички дунёси кундан кунга мўртлашиб, қашшоқлашиб кетаётганининг гувоҳи бўламиз. Ҳар бир алоҳида шахс ўзича ёлғиз, ўзича дардли ва ўзича ҳасратли. Ҳамма ўзи билан ўзи андармон...

«Ажаб, унинг эски кўйлақда келганини ҳеч ким кўрмадиям, пайқамадиям. Ҳатто онаси ҳам... Бундан ҳам ажабланарлиси, унинг чиқиб кетаётганига ҳеч ким эътибор қилмади, ҳеч ким...

Муслима тўйхона деб аталган келинхонадан ҳаммадан бурун чиқиб кетди...»

Ҳикоя сўнида хаёлимга бир жумла келди: бу «тирик ҳикоя». Сиз ва бизнинг ораимизда юрган ва бизни ўраб турган тириклик. Азиз китобхон, биламиз, ҳар бирингизнинг қўлингизда смартфонларингиз бор. Агарда сиз ҳикоядан ўз хулосаларингизни чиқармоқчи бўлсангиз, Улуғбек Ҳамдамнинг «Келин» ҳикоясини топиб ўқишни маслаҳат берамиз. Сабаби бу ҳикоя 2022 йилнинг биринчи май санасида ёзилган энг янги асарлардан биридир.

"Vatanparvar" – 30 yoshda

МУАЛЛИМЛАРНИНГ ФАРЗАНДИ

Хеч қачон бақир-чақир қилиб гапирганини эшитмадик. Ички маданияти, тарбияси билан ҳар қандай вазиятда ҳам ўзини муносиб тутарди. Камтар, ҳазил-хузули ҳам меъёрида, энг муҳими, ҳалол ва пок Инсон! Бир ижодкор, бир журналист орзу қилган, эришиши мумкин бўлган барча нарсалар унда бор деб биламан.

Мухбирликдан «Ватанпарвар» бирлашган тахририятининг бош муҳаррири даражасига кўтарилди. Унинг баракали ижоди, босиб ўтган шарафли йўли «Vatanparvar» газетаси, «O'zbekiston armiyasi» журналида ўз аксини топган. Ўқувчилар ўз вақтида муносиб баҳони бериб бўлишган, давлатимиз томонидан юксак эътироф топган. Биз шунчаки «Vatanparvar» газетасининг 30 йиллиги муносабати билан толмас ижодкор ҳақида сўз айтишни лозим топдик.

Негадир кўп ҳолларда шундай бўлади. Гўё мен ҳикоя қилмоқчи бўлган инсонни ҳамма биладигандек, кимлигини айтмасдан таърифини келтира бошлайман. Бизни мунтазам кузатиб борадиган ўқувчиларимиз гап ким ҳақида кетаётганини аллақачон англаб етдилар, менимча. Ҳа, истеъфодаги полковник, «Шуҳрат» медали соҳиби, ҳарбий журналистиканинг фидойиларидан бири, азиз устоз Алижон Сафаров!

Уни юксак эътирофлар, мактовлар, юқори лавозимлар ҳам ўзгартирмади. Оддий, камтарин Алижон эди биз учун. Бошқалар учун гапирмоқчи эмасман. Ўзим билган нарсалар ҳақида айтиш ниятим бор. Улар жуда кўп, бир парча мақолада ҳаммасини ёритиш маҳоратим йўқ.

У раҳбарим бўлган. Аслида муносабатларимиз раҳбар ва ходим даражасидан баландроқ эди. Чунки биз ижодкорлар эдик. Муваффақиятли чиққан ҳар бир мақола учун табриклашни унутмаган. Холис фикр билдирган. Ишдан ташқари шахсий муаммоларим ҳам бисёр бўлган, имкон даражасида ҳал этишга кўмаклашган. Шундан билдимки, олижаноб, ақлли инсонлар жамоада ҳам аҳил бир оилада бўлгани каби соғлом муҳит ярата оладилар.

Алижон Сафаров НАТОнинг тинчлик йўлидаги ҳамкорлик халқаро лойиҳаси доирасида дунёнинг бир қатор хорижий давлатларида бўлиб қайтди. Мазкур лойиҳа доирасида кўпдан-кўп қизиқарли мақолалар тайёрланди. Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилаётган, халқаро беллашувларда хорижликлар эътирофига сазовор мард ўғлонлар ҳақида жасорат лавҳалари акс этган туркум мақолалари эълон қилинди.

У «Vatanparvar» газетаси тарихида энг баракали ижод қилган журналист бўлиб қолди! Тиниб-тинчимас ижодкор ҳар жиҳатдан бизга ибрат бўлди.

Қуролли Кучлар хизматчиси Зебо САРИЕВА:

–Биз ҳарбий шаҳарчада яшардик. Алижон Сафаров ҳақида сўз кетса, кўз ўнгимда

ўша шаҳарчада кечган ҳаётимиз, болалар ғовурига тўлган ховлилар ва ҳар доим кичиккина балконда мутолага фарқ ўқимишли инсон гавдаланади. Уни ҳар доим китоб мутолааси билан банд ҳолда кўрган эканман. Нега бу кўз олдимда қолганини биласизми? Унинг китобга муҳаббати менга энг азиз инсон – китобсевар отамни ёдимга соларди.

Ҳа, бу жиҳатдан ҳам ундан ўрганадиганларимиз бор. Бугун бундай китобга ўчлик ҳам ноёб ҳодисага айланди.

Алижон Сафаров муаллимлар оиласида катта бўлган. Мен унинг ота-онаси билан бир дастурхондан емак едим. Кекса муаллиманинг кўзлари чарақлаб болалар ҳақида қилган суҳбатларидан баҳраманд бўлдим. Унинг муаллима онасининг суҳбатидан бир баҳраманд бўлган одам узоқ вақтлар ёдидан чиқариши маҳол. Сочларига оқ оралаган, йиллар гулгун чехрасига из солган мўтабар муаллима элнинг минглаб болалари қаторида ўз фарзандларини ҳам юртга керакли, юрт қорига ярар инсонлар этиб тарбиялади, улғайтирди. Журналист, олим ўғил бугун онасидан бироз фарқли шароитда нуфузли олий таълим даргоҳида унинг ишларини давом эттирмоқда.

«Vatanparvar»да унинг хизмат фаолияти неча йилларни ташкил этганидан хабарсизман, ростки. Аммо бу кечган йиллар ўзбек миллий армиясини халқ билан яқдиллигини намойиш этиш, унинг жанговар қудрати, эришаётган ютуқлари, унда олиб борилган изчил ислохотларни матбуотда кенг ва холис ёритган ижодкорнинг серқирра фаолиятидир.

Биз, унинг бош муҳаррирлигида газета қўлга киритган ютуқлар, неча бор нуфузли танловлар ғолиби бўлгани ҳақида тафсилотларни баён этишдан тийиламиз. Муҳими, «Vatanparvar» ҳар доим замон билан ҳамқадам одимлади.

Газетачилик ишига меҳр қўйган, ҳаёти мазмуни деб билган бу фидокор инсон айни кунда ҳам «Vatanparvar»дан узилиб кетган эмас. Чуккур таҳлилий мақолалари билан ҳамон ўқувчиларига пешвоз чиқмоқда.

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

Фикр ва мулоҳазаларингизни
@Vatanparvargazetasi_bot
manziliga jo'natishingiz mumkin

Dog biatlon

Жанговар шайлик ва жисмоний тайёргарлик ҳарбий хизматчиларнинг ажралмас хусусиятларидан. Аксарият машғулотлар ва мусобақаларда улар ана шундай қобилиятлари билан ғолиблар сафидан ўрин олади. Чирчиқ шаҳрида жойлашган Мудофаа вазирлиги Мутахассис ва хизмат итларини тайёрлаш марказида Қуролли Кучлар таркибига кирувчи вазирлик ва идоралар ўртасида ўтказилган «Дог биатлони эстафетаси» мусобақаси иштирокчиларига айти шундай қобилиятларнинг ўзи етарли бўлмади. Улар барча шартларни хизмат итлари билан биргаликда бажарди.

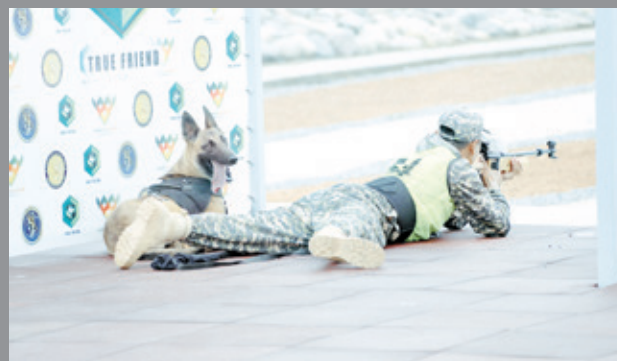
Кинология соҳасини ривожлантириш, мутахассислар ўртасида соғлом рақобат муҳитини шакллантириш, самарадорликни янада ошириш, ҳарбий хизматчиларнинг халқаро мусобақаларда муносиб иштирок этишини таъминлашга хизмат қиладиган беллашувлар қизиқарли ва тасодифларга бой бўлди. Унда Мудофаа, Ички ишлар ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, ДХХ Чегара қўшинлари, Миллий гвардия ҳамда Давлат божхона қўмитаси жамоалари ўз хизмат итлари билан иштирок этди.

Биринчи шартга кўра, иштирокчилар 3 200 метр масофага якка тартибда югуриш билан биргаликда белгиланган нишонни ўта аниқлик билан мўлжалга олган ҳолда вазифани бажарди. Иккинчи куни 300 метр масофага хизмат ити билан тўсиқлар оша югуриш шarti муросасиз кечди. Ушбу шартда ҳам ҳарбий хизматчиларнинг хизмат ити билан ўзаро муомаласи аҳамиятли бўлди. Уларнинг бир-бирини тушунган ҳолда юклатилган элементларни тартиб билан бехато бажариб, марра томон чаққонлик билан ҳаракатланиши жамоани ғалабага яқинлаштирди.

– Бу ерга энг кучлилар саралангани биринчи кунидек маълум бўлди. Чунки барча иштирокчиларнинг кўрсатган натижалари бир-бирдан қолишмасди. Шартга кўра, фақат чидамлилигингиз, чаққонлигингиз етарли эмас. Хизмат итига ҳам эътибор қаратишингиз, уйғунликда ҳаракат қилишингиз шарт, – дейди Мудофаа вазирлиги вакили кичик сержант Қурбонбек Ярашев.

– Мусобақа осон бўлмади, албатта. Лекин келажақ учун жуда катта тажриба тўпладик. Бир-биримиздан ўргандик, маҳоратимиз ошди. Бу ерда ихтисослашувни ҳам инобатга

ЭПЧИЛ ВА

ЧАҚҚОНЛАР ҒОЛИБ

вазирлигининг эркаклар ва аёллар жамоаси қўлга киритди.

Шунингдек, «Дог биатлони якка тартибда югуриш», «300 метрли тўсиқлардан хизмат ити билан ўтиш», «Дог биатлони 3 200 метр масофага якка тартибда югуриш», «Дог биатлони эстафетаси» каби қатор номинациялар бўйича ҳам ғолиблар аниқланди.

олиш керак. Хизмат итлари бажарадиган функциялари фарқ қилиши мумкин. Мухими, мусобақа майдони чиниқиш ва маҳоратни оширишга жуда катта имкон берди, – дейди божхона хизмати катта сержанти Шаҳбоз Тўхтаев.

Мудофаа вазирлиги аёллар жамоаси вакили контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар ўғилой Музаффарова ушбу мусобақа Халқаро армия ўйинларига тоблаганлигини, ўзларини яна

бир бор синаб кўриш имконини берганини айтиб ўтди. Шу ўринда таъкидлаш керакки, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги жамоаси 2020 йили Россия Федерациясида, 2021 йили Жазоир Республикасида ўтказилган Халқаро армия ўйинларида мутлақ ғолибликни қўлга киритиб қайтди.

Мусобақанинг сўнгги ҳал қилувчи босқичи – «Дог биатлони эстафетаси» беллашувларида иштирокчилар 1 600 метр масофада

жамоа бўлиб шартларни бажарди. Тезкорлик ва аниқлик ушбу шартда ҳам жамоаларга юқори балл олиш имконини берди.

Қуролли Кучлар таркибига кировчи вазирлик ва идоралар ўртасида ўтказилган мусобақанинг якуний натижаларига кўра, умумжамоа ҳисобида 3-ўринни Миллий гвардия Қўриқлаш хизмати, ИИБ Қоровул қўшинлари, ДХХ «Бургут-1» жамоалари, 2-ўринни ИИБ терма жамоаси, мутлақ ғолибликни эса Мудофаа

Барча номинацияларнинг фахрли ўринларига Мудофаа вазирлиги вакиллари сазовор бўлди.

Ёпилиш маросимида мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов ғолиб ва совриндорларни қутлаб, келгуси хизмат фаолиятларида муваффақиятлар тилади. Уларга диплом, кубок ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Капитан Азиз НОРҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

ПЎКОНИДАН ЕЛ ЎТГАН СЎЗЛАР...

Минг йиллик мерослар ҳақида минг йил гапиринг, ўқинг, китов ёзинг — адо бўлмайди. Хусусан, бир сўзга турли нигоҳ билан қараш орқали турфа муносабатларга дуч келишингиз — мўъжиза деганлари шудир, эҳтимол. Тилимизда шундай сўз ва иборалар борки, уларни англаш, маъзини чақиш асносида халқ тилининг қадимий оҳанглари тинглагандай бўласиз. Шундай бўлса-да, уларни кўҳна тарих қабатларида қай ном ва мақом билан истиқомат қилгани ҳамон жумбоқли, сирли...

қамар сиймони кўрдим балдаи Кашмирда...» мисраси билан бошланади. Бу ерда Кашмир шахри назарда тутилмоқда.

«Қара, чоғга қулаб бўлган-сан, валломати ҳам сени қутқаролмайди». **Валломат** (баъзан валламат) сўзи ушбу жумлада «баланд поғонадаги одам», «энг зўри» маъноларини англатаётган бўлиши табиий. Бу сўз аслида валийнеъмат — инъом ва эҳсон эгаси маъносини билдиради. «**Ўзбек тилининг этимологик луғати**»да бу сўз ижобий ва салбий мундарижали маъно англатиши, бирда сахий, кўнгли очиқ кўринишида келса, бирда бировнинг моли билан катталик қиладиган одам сифатида қўлланилади.

Эпик эсарлар шундай қудратга эгаки, бир сўз икки ўринда икки хил маъно ноцикликларини таший олади. Масалан, «**Юсуф билан Аҳмад**» достонида бу сўз бир ўринда рағбат, бир ўринда фарқ маъносида қўлланилади.

Дарвоқе, наздимизда **имзо** сўзи яқин ўтмишда пайдо бўлганга ўхшаб кўринса-да, аслида бу сўзнинг тарихи қадимий қулдорлик даврларига бориб тақалади.

Хат-саводи бўлмаган кўлар бош бармоқларини рангга теккизиб, қоғоз ёки матога босиш орқали ўз розилигини билдиришган. Халқ достонларида бу сўз **қўлбости** номи билан келади.

Халқ эпосларида бугунги кунимизда муомалада бўлган ўнлаб сўзларни топишимиз мумкин. Масалан: қозиқ — яккамих, зиндон — тағизамин, чорвадор — элибой, ҳарбий саф — ясов, ёлғон — ўтирик.

Бугунги кунда **декан** сўзи ҳам ўтмишдаги маъносидан фарқли ҳолда муомалага кирган. Миллий энциклопедияда бу сўзга лотинча ўнбоши, ўнта жангчининг бошлиғи деган маънони билдиради, олий ўқув юртида факультетнинг раҳбари маъносида келади дея таъриф берилган.

Айтганча, халқ тилида **пўконидан ел ўтмаган** ибораси ҳам борки, уни фаолиятимизда негадир камдан-кам ишлатамиз. Бу бирикманинг маъноси — қийинчилик кўрмаган, меҳнати сингмаган. Бунга талай мисоллар келтириш мумкин: **Жанг кўрмаган, пўконидан ел ўтмаган, хом сут эмган йигитчадек, мусичаи бегуноҳ бўлиб туришингизни қаранг** (С. Кароматов, Олтин кум).

Баъзи ёшларнинг шундай ёмон бўлиб кетгани ҳақида боши қотарди. **Пўконидан ел ўтмаганларнинг ҳаммасини ётқизиб қўйиб, қамар билан савалагиси келарди** (Мирмуҳсин, Умид).

Бизнингча, **солдат** сўзи қандай маъно англатишини кўпчилик билмаса керак. Яна миллий энциклопедияга мурожаат қиламиз. Бу сўз немисча Soldat, италянча soldato — маош, мояна олувчи маъносини англатади. **Солдо** — пул, танга дегани. Шундан келиб чиқсак, аскар, жангчи, ҳарбий кишиларга тўланадиган

маош назарда тутилаётганини англаш мумкин.

Энди достонларда эътиборимизни тортган айрим иборалар таҳлилига ўтамиз. «Алпомиш» достонида «**оқ юзли обрўли бўлди**» ибораси қўлланилади. Маъноси — юзи ёруғ бўлди, уятга қолишдан, шармандалиқдан қутилди. Достондан парча: — **Ўн чопар Ҳакимбекни кўриб, «Оқ юзли, обрўли бўлди» — деб, отдан тушиб, таъзим қилди.**

Қаҳрамонлик эпосида «**суяги қолиб кетмоқ**» иборасига ҳам дуч келасиз. Бу — вафот этмоқ, дафн қилинмоқ дегани. Достондан парча:

— **Ҳакимбек эшитиб: — Бу мусофирчиликда суяги қолиб кетмасин, — деб неча марта одам юбориб кўрди.**

Этель Войнич қаламига мансуб «Сўна» романи ҳақида эшитгансиз. Хўш, сўна нима дегани? Очиғи, бу сўз халқ достонларида ҳам кўп учрайди. Қизиғи, маънолари турфа. «Алпомиш» достонидасўна — оққушнинг бир тури сифатида келтирилади:

Ёри ўлса не оймлар тул бўлди,
Сўнанинг кўнгани ойдин кўл бўлди.

«Юсуф билан Аҳмад» достонида эркак ўрдак шундай аталса, «Ўзбек тилининг этимологик луғати»да унга шундай таъриф берилади:

Сўналар — икки қанотлиларга мансуб, калта мўйлов ҳашаротлар оиласи. Гавдаси калта ва йўғон, қанотлари кенг ва кучли. Оғиз органлари санчувияловчи, умуртқали ҳайвонлар терисини осон тешади. 3 000 га яқин тури бор. Одатда, ўрмон, дашт ва чўл минтақаларида кенг тарқалган, сув ҳавзаларига яқинроқ жойларда учрайди.

Анғиз ўсган ерларда отлар бевақт ўлмаган... дея бошланувчи машҳур қўшиқ барчамизга таниш. Нега отларнинг бевақт ўлиши анғизга боғлиқ ҳолда ифодаланяпти? Бунга жавоб қидириб кўрамиз. Бу сўз «**Аҳмад билан Юсуф**» достонининг Абдулла шоир Нурали ўғли вариантыда Андиз шаклида қўлланилади. Бу доривор гиёҳ бўлиб, унга яраларни битказувчи кучли малҳам сифатида қарашган. Андиз — қир бетида ўсадиган катта баргли ўсимлик, харш отларни андизни қайнатиб ювадилар, от тузалади, яъни қўтир отнинг харш туки тўкилиб, яра ери тузалиб кетади.

Кундалик ҳаётимизда «қинғир ишларингни хаспўшлашга уринма» каби жумлаларни эшитганмиз. Аммо хаспўш нималиги ҳақида кўпам ўйлаб кўравермаймиз. **Хаспўш** — ерни ковлаб, устини билдирмаслик учун хас-хашак билан ёпиб қўйилган жой. «Алпомиш»да шундай жумлалар келади:

Англамай хаспўшни босиб олибди,
Хаспўш ўйилиб,

кампир юмалаб қолибди.

Ҳотами Той ҳам ичимизда юрган тирик қаҳрамонга ўхшайди. Аммо унинг ҳам ўз тарихи ва замони бор. Сахийлик рамзи бўлган бу зотнинг асл исми Абу сафона Ҳотам ибни Абдуллоҳ ибни Саъди Тойи. «Ўзбекистон миллий энциклопедияси»да келтирилишича, сахийлиги ва олижаноблиги билан Шарқ мамлакатларида донг таратган ушбу шахс Ямандаги Той қабиласининг бошлиғи, машҳур лашкарбоши ва шоир бўлган. Адлу инсофи, сахийлиги яхшилиги билан дастлаб атрофдаги қабиалар, кейин бутун Арабистон ва Шарқ халқлари орасида Ҳотами Той — Той (қабила)дан бўлган Ҳотам номи билан шуҳрат қозонган.

Сўз йўлида қанча одимласангиз шунча очилиб, ойдинлашиб борасиз. Бу йўл тадқиқи ҳали кўп ўзоқ ва биз унда бирга сафар қиламиз...

Катта лейтенант
Бобур ЭЛМУРОДОВ,
«Vatanparvar»

Қуролли Кучлар академияси
мустақил изланувчиси

Mulohaza

Биз ҳамма замонларда ҳам армия куч-қудрати, жанговар салоҳиятида командир ва аскарлардаги ахлоқий-руҳий тайёргарлик даражаси катта ўрин тутганлигини яхши биламиз. Урушлар тарихи, хусусан, Жалолиддин Мангуберди, Амир Темур ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур сингари буюк аجدодларимизнинг қўмондонлик, жанговар фаолиятлари, улар қолдирган бебаҳо асарлар бунга яхши мисол бўла олади.

ЖАНГОВАРЛИКНИНГ РУҲИЙ-МАЪНАВИЙ ОМИЛЛАРИ

Хусусан, «Темур тузуклари» бу масалада кўп асрлар давомида яхши дастуриламал бўлиб келди. Ундан жангчиларни жасоратга, ўз муқаддас бурчини садоқат билан ўташга даъват этувчи, бу йўлда ҳар бир қўмондон амал қилиши керак бўлган бебаҳо ўғитлар жой олган. Шу маънода замонавий армиялар ихтиёридаги қуро-л-яроғ ва ҳарбий техникалар такомиллашиб боргани сари уларни қўллайдиган инсонлар – ҳарбий хизматчилардаги ахлоқий-руҳий тайёргарлигига нисбатан қўйиладиган талаблар ўзгараётганлигини кузатишимиз мумкин. Чунки замонавий қуролларнинг вайронкор кучи муттасил равишда ошиб бормоқда, қолаверса, ҳозирги жанговар ҳаракатлар вақтида урушаётган томонлар кўп ҳолларда бир-бирларини бевосита кўрмайдилар, яъни хавф-хатарнинг қайси вақтда ва қаердан бўлишини билиш қийин. Демак, хоҳлаймизми-йўқми, ҳимояланмаганлик, мунтазам хавф-хатар ичида яшаш бугунги дунёнинг ўзига хослигидир, десак муболаға қилмаган бўламиз. Шундай экан, ҳарбий хизматчиларни ўқитиш ва тарбиялашда ахлоқий-руҳий тайёргарлик омилига қаратилган этиборнинг ошиб бориши табиий.

Таҳлилга тортिलाётган муаммонинг кўлами жудаям кенг бўлганлиги учун ҳам мен биргина масала – олий ҳарбий билим юртлари ўқув дастурларига киритилган «Ҳарбий психология ва педагогика» фанлари, улардан бўладиган ўқув машғулоти сарадорлигини ошириш имкониятлари ҳақидаги шахсий фикрларим билан ўртоқлашмоқчи эдим. Сўнгги йилларда ахборот технологиялари соҳасидаги ютуқларнинг таълимга, жумладан, ҳарбий таълимга кенг жорий этилиши натижасида бу фанлар бўйича ўтказиладиган ўқув машғулотларини илмий-услубий жиҳатдан етарлича, ҳатто баъзи ҳолларда керагидан ортиқ даражада такомиллаштирдик. Гап шундаки, машғулотлар

вақтида интерфаол усуллар ҳамда ёрдамчи техник воситалардан фойдаланишдаги меъёрнинг бузилиши ортидан кўпинча ўқитувчининг ўзи «кўринмай қоляпти». Ваҳоланки, ўқитувчи – таълим жараёнининг энг асосий элементи, мажозий маънода эса, у ҳам сценарист, ҳам режиссёр, ҳам актёр ҳисобланади. Қолаверса, машғулоти вақтида курсант ва тингловчиларга шунчалик кўп ахборот бериляптики, улар бу маълумотларни қайта тафаккур қилиб, «ҳазм қилиш»га улгуришолмайди. Бунинг устига, курсантлар кун давомида яна камида иккита фандан бўладиган машғулотларда иштирок этишдан ташқари, ўз бўлинмаларидаги ички хизмат ва хўжалик ишлари билан ҳам банд бўлишади. Шу ўринда ўқиганим бир қизиқ тафсилот эсимга тушди. Машҳур англиз физиги Эрнест Резерфорд кун бўйи лаборатория тажрибалари билан банд бўладиган шогирдига «Сиз ўзи қачон фикрлайсиз?» деган экан. Биз ҳам курсантларимизга бу имкониятни беришимиз зарур, назаримда. Шундай қилайликки, машғулоти вақтида ўқитувчи, курсант ва дарс мавзуси биринчи планга чиқиб, ўқувчиларни чалғитувчи унсурлар имкон қадар камайсин. Масалан, ўқитувчи мавзу доирасидаги бирон бир ҳолат ҳақида оғзаки тушунча бериш баробарида уни матн кўринишида экранда ҳам кўрсатар экан, табиийки, тингловчиларнинг диққати бўлинади, натижада машғулоти самарадорлиги пасаяди.

Яна бир гап. Агар ҳарбий билим юртларимиздаги мос кафедра-лар доирасида «Нотиклик маҳорати», «Бошқарув ва лидерлик психологияси» каби фанлардан ўқув машғулотларини йўлга қўйсак, командирлик фаолияти учун зарур бўладиган кўникма ва малакаларни етарлича бериш имкониятига эга бўлган бўлар эдик. Қолаверса, ушбу фанларни ўқитишдан кутиладиган натижаларга, масалан, ҳарбий хизматчиларнинг ўзларига, жамоадошларига, ўз қуроллари ва командирларига бўлган ишонч, экстремал вазиятларда тезкорлик билан қарорлар қабул қилиш, тартиб-интизомга ҳамда командирларига бўйсунуш, қийинчиликлар

туғилганда иродавий сифатларини намоён этиш кабиларга тарбиявий таъсирнинг бошқа воситалари орқали ҳам эришиш мумкин. Шундай самарали иш шакллари-нинг иккитаси ҳақидаги шахсий фикрларим билан ўртоқлашмоқчи эдим. Уларнинг биринчиси олий ҳарбий таълим муассасаларида курсантларнинг ҳаваскорлик театр-студияларини ташкил этиш зарурати билан боғлиқ. Бу ҳақда бир неча йилдирки турли даражадаги анжуманларда гапириб келаман. Ўтган йили бундай хайрли ишни амалга ошириш мумкинлигига ишонч ҳосил қилиш учун «Темурбек» деган пьеса ёзиб, уни саҳналаштиришда кўмак беришларини сўраб, билим юрти раҳбариятига мурожаат қилдим. Натижа кутганимдан ҳам аъло бўлди. Кафедранимиз аъзолари ҳамда курсантларимизнинг саъй-ҳаракатлари бекор кетмади. Танлаган мусиқаларимиз ҳам спектакль воқеаларига мос тушди. Уни билим юртимиз жамоаси қизиқиш билан томоша қилишди. Кейинроқ бу саҳна кўриниши Қуролли Кучлар академиясида ҳам намойиш этилди. Ўйлашимча, унда иштирок этган шахсий таркибда ҳарбий фаолият учун зарур сифатларни сезиларли даражада ривожлантиришга эришилди. Масалан, саҳнада роль ижро этган курсантларда ўзларига бўлган ишончнинг ошганлигини кузатиш мумкин эди.

Самарали тарбиявий таъсир воситаларининг иккинчиси жисмоний тайёргарлик бўйича ўқув дастурларига миллий ўйинларимизни киритиш зарурати билан боғлиқ. Бундай ўйинлар ҳарбий хизматчиларимиздаги миллий ҳамда жанговар руҳни ривожлантириш имконини беради. Қолаверса, бу билан унутилиш даражасига бориб қолган миллий қадриятларимизни қайта тиклаган бўламиз. Кейинги ўн йилликларда юз берган техник тараққиёт ва урбанизация жараёнлари халқимиз зеҳниятдан бу қадриятларимизни бир қадар сиқиб чиқарди. Ўтган асрнинг етмишинчи йилларида ҳам қишлоқ ва овуллари-мизда бундай ўйинлар ўйналар эди. Масалан, менинг қишлоғимда бошқа ўйинлар қаторида маҳаллий шевада «Дўвтўп» деб аталадиган

ўйин ўйналарди. Бу ўйин иштирокчиларнинг сони кўп бўлганлиги учун ҳам кенг майдонларда ташкил этилар эди. Одатда ҳосилдан бўшаган ер майдонлари ўйин жойи қилиб белгиланарди. Турли ёш ва жинсдаги ҳамқишлоқлар иштирокидаги ўйин ўзининг томошабоплиги, демократик руҳи билан ҳаммага ёқарди. Обрў-эътиборли, адолатли бир киши ҳакамлик қиладиган бу ўйинда мен ҳам кўп марта иштирок этганман. Унда худди футбол ўйинида бўлгани каби иштирокчилар икки гуруҳга бўлиниб ўйнашарди. Жихозлар ҳам айтарлиқ кўп эмас – бир таёқ ва битта кичкина коптокча бўлса етарли. Бундай ўйинлар қишлоқ одамлари дала юмушларидан бир қадар бўшаган давр – кеч куздан эрта баҳоргача давом этар, биз болалар бу вақтни орзиқиб кутардик. Мен кейинчалик бу сингари жамоавий ўйинларнинг инсонлар ҳаётига у ёки бу даражада таъсир этганлигини кўп бора кузатдим. Масалан, бу ўйинларда иштирок этмаган бир тенгдошимиз велосипед ҳайдашни қийналиб ўрганган бўлса, бошқаси суза олмасди. Бу нарса уларда тана мувозанатини таъминлашга хизмат қилувчи вестибуляр аппарат яхши ишламаганлигини англатади.

Яқинда билим юртимиз ўйингоҳида курсантлар иштирокида мазкур ўйинни машқ қилиб кўрдик. Ўйин руҳи иштирокчиларнинг барчасига ёқди. Мухтасар қилиб айтганда, саҳна томошалари ҳамда миллий ўйинларда иштирок этган курсантларда ҳарбий хизмат учун зарур бўлган қўйидаги ижобий сифатлар ривожланарди: ижодкорлик, аҳиллик, ўзига ишонч, ривожланган мимика ва пантомимика, нутқ маданияти, киришимлилиқ, умумий натижа учун жавобгарлик ҳисси, бўйсунувчанлик, жисмоний соғломлик ва ижобий мотивация. Бу маънавий-ахлоқий сифатлар ҳарбий бўлинмадаги жанговар, хусусан, ахлоқий-руҳий тайёргарликни оширишда муҳим омил эканлигини барчамиз яхши биламиз.

Чори НАСРИДДИНОВ,
Чирчиқ ОТҚМБЮ Гуманитар
фанлар кафедраси доценти

15-may – Xalqaro oila kuni

ОИЛА – МУҚАДДАС ҚЎРҒОН, унда миллат келажаги муҳассам

Оила – инсон тафаккурининг олий маҳсули. Зотан, бу мўъжаз маскан умримизга мазмун, ҳаётимизга файз берибгина қолмай, жамият равнақи, юрт тараққиётида муҳим ўрин тутати. Оиладаги тотувлик ва аҳиллик кишининг онгу шуурида ҳаётга муҳаббат, касбга садоқат, атрофдагиларга нисбатан ҳурмат ва эътибор сингари юксак инсоний фазилатларни шакллантиради.

Маълумки, 1993 йилдан буён 15 май санаси бутун дунёда Халқаро оила кuni сифатида нишонланиб келинади. Бу ҳам бўлса оиланинг жамият ривож ва мамлакат тараққиётида қай даражада муҳим ўрин тутушидан далолат. Шундай экан, уни асраш ва эъзозлаш оила қурган ҳар бир эркак ва аёл олдидagi унутилмас бурч ва улуг қадриятдир. Бироқ...

Афсуслар бўлсинки, жамиятда пароканда бўлган оилалар кам эмас. Судга ажрим учун ариза топшираётган эр-хотин танлаган қарори ўзига ва жамиятга, айниқса, унинг сафига энди қўшилган кичик ёшдаги фарзандининг тақдирига салбий таъсир қилишини унутмаслиги лозим. Аммо англаш бошқа, амалдаги натижа бошқа. Оилавий ажримлар масаласи бугун ё кечанинг гапи эмас. Бу борада ёзилмаган гап, уни босиб чиқармаган газета, мавзу янграмаган кўрсатув қолмади ҳисоб. Лекин мурғак қалбнинг тирик етим бўлиши замонавий жамиятда одатий ҳолга айланиб бормоқда.

«Ижтимоий фикр» республика жамоатчилик фикрини ўрганиш Маркази Халқаро оила кuni арафасида оилавий масалалар ва оилавий қадриятларга бағишланган, никоҳ ва оилавий муносабатларнинг энг долзарб масалалари тўғрисида ҳамда мавжуд оилавий муаммоларни аниқлаш ва уларнинг ечимини топишга қаратилган социологик тадқиқотлар ўтказди. Ушбу мақоламизда шу ҳақда қисқача тўхталиб ўтишга қарор қилдик.

Тадқиқотлар телефон сўрови усули ёрдамида ўтказилган ва унда республикамизнинг барча ҳудудларида, шаҳар ва қишлоқ жойларида яшовчи 18 ва ундан катта ёшдаги фуқаролар, турли соҳа ва тармоқларда банд бўлган ижтимоий гуруҳ вакиллари иштирок этди.

2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси доирасида маънавий-ахлоқий асослар ва аъънавий оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш, ёшларни никоҳ ва оилавий ҳаётга тайёрлаш, оилалардаги низоли ва-зиятлар ва ажримларнинг олдини олиш борасида ягона давлат сиёсати

амалга оширилмоқда. Оила-никоҳ ва оила аъзолари ўртасидаги муносабатларни тартибга солувчи, миллий қадриятларга асосланган, халқаро ҳуқуқ нормалари ва талабларига жавоб берадиган қонунчилик базаси узлуксиз такомиллаштирилмоқда. «Фуқароларнинг оила ҳақидаги фикри: қарашлар, ўзаро муносабатлар, йўналишлар» мавзусидаги тадқиқот доирасида ўрганилди.

Ўтказилган тадқиқот фуқароларнинг бўлажак турмуш ўртоғини танлаш ва оила қуриш мезонларига бўлган муносабатини аниқлаб берди. Умуман олганда, респондентларнинг шунга ишончи қомилки, молиявий мустақиллик, барқарор доимий иш ёки даромад манбаининг мавжудлиги ёшлар турмуш қуришининг асосий шарти ҳисобланади. Сўров натижаларига кўра, ўзбекистонликлар молиявий мустақиллик, оила учун алоҳида доимий уй-жойнинг мавжудлиги ва бўлажак эр-хотиннинг жисмоний саломатлигини оила қуришининг муҳим талаби, деб ҳисоблайдилар. Тадқиқотда ёшларни никоҳга ва оила қуришга тайёрлаш зарурлиги ҳақидаги ғоянинг ўзбекистонликлар томонидан қўллаб-қувватланишининг яққол тенденцияси аниқланди. Аксарият респондентлар (76,5%) ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш керак, деб ҳисоблайди, бунда юртимиз фуқароларининг фикрига кўра, тайёргарлик жараёнида асосий ролни ёшларнинг ота-оналари ўйнаши лозим (73,4%). Тадқиқот натижалари фуқароларнинг мутлақ кўпчилиги никоҳни тузишда ФХДёда рўйхатга олиш тартиб-таомилини мажбурий деб ҳисоблашини кўрсатди (97,1%). Мазкур кўрсаткич барқарор бўлиб, бир неча йилдан бери шу даражада турибди. Шунингдек, респондентларнинг кўпчилиги никоҳга киришда «никоҳ» диний тўй маросимини ёки черковда никоҳлаш маросимини ўтказиш зарур, деб ҳисоблайди (98,5%).

Ўзбекистонликлар тиббий кўрикдан ўтиш (95,6%) ва никоҳ шартномасининг имзоланишини (55,9%) ҳам никоҳ тузиш тартиб-таомилининг муҳим шарт, деб билади. Сўров натижаларининг кўрсатишича, сўров

(41,2%) иштирокчиларининг оилаларида низо ва жанжаллар бўлиб туради. Фуқароларнинг фикрига кўра, қуйдагилар сўнгги йилларда оилавий можаролар юзага келишининг асосий сабаблари ҳисобланади: оила аъзолари ўртасидаги ўзаро тушунмовчилик; моддий қийинчиликлар; ўзининг оилавий мажбуриятларига масъулиятсиз муносабатда бўлиш; эр-хотиндан бирининг ўз ҳукмини ўтказишга, сўзсиз бўйсундиришга эришишга интилиши; бошқа оила аъзоларининг манфатлари ва фикрини инобатга олмаслик; оила аъзоларининг бир-бирига бефарқлиги; эр-хотиндан бирининг спиртли ичимликларга ружу қўйиши; оиланинг бирон-бир аъзоси касаллиги ва шулар билан боғлиқ муаммолар.

«Эрта никоҳлар, уларнинг сабаб ва оқибатлари тўғрисида ўзбекистонликларнинг фикри» мавзусидаги тадқиқот фуқароларнинг мазкур воқеликка муносабати билан боғлиқ масалаларни ўрганиш имконини берди. Ўзбекистонликлар 21–25 ёшни ҳам қизлар, ҳам йигитлар учун оила қуришга энг яхши ёш деб ҳисоблашади. Бошқача қилиб айтганда, респондентларнинг фикрига кўра, ёшларнинг никоҳга кириш вақтини кечиктиришлари уларга маълумот олиш ёки касб-хунар эгаллашга, моддий мустақил бўлишга имкон беради. Айни пайтда респондентларнинг 18 ёш ҳам қизлар, ҳам йигитлар томонидан никоҳ тузилиши учун эрта ёш ҳисобланишига ишончи қомил. Тадқиқот шуни кўрсатдики, аёл учун эрта никоҳга кириш ва бунинг натижасида барвақт ҳомиладорлик ва туғиш унинг саломатлигига салбий таъсир кўрсатади, жумладан, қизларга ҳаётнинг турли соҳаларида ўзини намоён қилиши учун имкониятлар ва таълим олишни чеклайди. «Оилавий ажримлар, уларнинг сабаб ва оқибатлари ҳақида ўзбекистонликларнинг фикри» мавзусидаги тадқиқот фуқароларнинг ушбу муаммо ҳақида, мутлақ кўпчилиги (81,3%) ажрим – бу оила, жамият ҳаётидаги салбий ҳолат, деб ҳисоблайди. Умуман олганда, тадқиқот натижалари кўрсатганидек, оила ўзбекистонликлар учун асосий ҳаётий қадрият бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда Мудофаа вазирлиги тизимида фаолият юритаётган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари тўғрисида ҳам тўхталиб ўтишни лозим деб биламан. Инсон қаерда ва қайси соҳада хизмат қилмасин, оилавий муаммолар уни четлаб ўтмайди. Ҳарбий хизматчилар оиласида ҳам худди шундай. Бироқ оилани пароканда қиладиган салбий ҳолатларнинг олдини олса бўлади. Биз ҳарбий оилаларга кириб борар эканмиз, эр-хотин ўртасида

ғов бўладиган, оиланинг бузилишига олиб келадиган муаммоларга эътибор қаратамиз. Ҳарбий оилалар ўртасида олиб борилаётган маънавий-маърифий тадбирлар, давра суҳбатлари, ажримга келиб қолган оилалар билан алоҳида ишлаш, уларга маънавий ва моддий кўмак бериш ўзининг ижобий натижаларини бериб келмоқда. Айниқса, ҳарбий оила бекаларини иш билан таъминлаш, қўлида ҳунари йўқ аёлларни бепул ўқув курсларига жалб этиш, «Устоз-шогирд» аъъанаси асосида касб-хунар ўргатишни йўлга қўйиш, тадбиркорликка имкони бор бекаларга яқиндан ёрдам бериш каби ҳаракатлар яхши натижа бермоқда.

Ҳарбий оилалар ўртасида 2019 йилда 75 та, 2020 йилда 50 та ажрим кузатилган бўлса, қувонарли жиҳати бу ҳол 2021 йилдан ижобий томонга ўзгарди. Яъни, 2021 йилда ажримлар сони 8 та билан чекланди. Жорий йилнинг биринчи чорагига кўра, ажримлар сони йўқ.

Ижтимоий сўровнома билан боғлиқ суҳбатимизга қайтадиган бўлсак, сўров натижаларига кўра, Ўзбекистон фуқароларининг давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва оила институтини мустаҳкамлаш ва оиладаги ўзаро муносабатларни тартибга солишга қаратилган амалий чора-тадбирларнинг муҳимлиги ва долзарблигига ишончи қомил. Сўров иштирокчиларининг асосий қисми мамлакатда рўй бераётган ўзгаришлар оиланинг жамиятдаги роли ва аҳамиятини оширади, оилалар фаровонлигини мустаҳкамлашга ва ёш авлодни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган, деган фикрга қўшилиди.

Ватанга тенглаштирилган оиланинг ҳар бирини мамлакат ичидаги мўъжаз мамлакат дейиш мумкин. Уларнинг ҳар бири ўз қувончи, ўз ташвиши билан яшайдиган Ватан ичра кичик бир Ватандир. Уларни бирлаштириб турадиган бир жиҳат, асосий тамойил бор, у ҳам бўлса жамиятимизнинг бир бўлаги сифатида ҳар бир оиланинг давлатимиз ғамхўрлиги ва эътибори билан қамраб олинганидир. Оила – муқаддас қўрғон, унда миллат келажаги муҳассам. Ёшларни тарбиялаш, камолотга етказиш, илм-хунар бериш, уй-жойли қилиш – ўзбек оилаларининг азалий ва бардавом аъъаналаридир.

**Зулфия МАНСУРОВА,
Мудофаа вазирлиги
Хотин-қизлар ва ҳарбий
хизматчиларнинг оила
аъзолари билан ишлаш
бўйича бош мутахассиси**

Jasorat lavhalari

МАРДИ МАЙДОНЛАРДАН
БИРИ

Сурхондарё кенгликлариди улғайган катта лейтенант Аҳмад Сиддиқовнинг ҳарбий хизматга келганига икки йилдан ошди. 1939 йили Деновдан армияга чақирилган йигит фашистларга қарши жанг қилишини хаёлига келтирмаган бўлса ажабмас. У 1941 йилнинг августида Ярославль пиёдалар ҳарбий билим юртини тамомлагач, партизанлар отрядига келиб тушди. Гитлерчилар томонидан бошланган қақшатқич урушнинг илк ойларида Сиддиқов партизанлар бригадасининг қўпоровчилар взводига командир этиб тайинланди.

Партизанлик ҳаракати осон эмас. Улар асосан душманлар ичида, яқинида сирли жанг олиб боради. Кутилмаган жойларда босқинчиларни саросимага солиб қўяди. Аҳмад бошчилигидаги взвод ҳам кўпроқ станция атрофида ҳаракат қилар, душман поезд ва автомобиллари юрадиган муҳим йўлларни портлатиб, ҳарбий техникаларини ишдан чиқарар, жонли кучларини йўқ қиларди. Шу тариқа дивизияларни фашистларга ҳужум қилиши учун йўл очиб берарди. Биргина 1942 йилнинг январь ва февраль ойларида унинг қўпоровчилари саккизта танк, тўртта автомашина, ўқ-дори ва бошқа ҳарбий анжомлар ортилган қирқ саккизта аравани тор-мор келтирди. Учта темир йўл кўпригини портлатиб, уч жойда темир йўл изини бузиб, иккита ҳарбий эшелонни ағдарди. Ўн беш жойда алоқа симларини узиб, уч юз элликка яқин гитлерчиларнинг ёстиғини қуритди...

Ғалаба йўлидаги тунни кунга улаб, жонни гаровга қўйиб қилинган жанговар операциялар сурхон ўғлонига шон-шухрат олиб келди. Жанговар хизматлари учун 3-Ленинград партизанлар бригадаси взвод командири Аҳмад Сиддиқовга «Қизил Байроқ» ордени топширилди.

Кўп фурсат ўтмай Сиддиқов бригадада полк командири этиб тайинланди. Полк таркибидаги ўн учта отряд партизанлари мислсиз қаҳрамонликлар кўрсата бошлади. Унутилмас жанговар операциялар амалга оширилди.

– Ўртоқ партизанлар! – отряд бошлиқларини йиғиб, навбатдаги жанговар ҳаракат ҳақида тўхталди полк командири. – Жангчиларимизга Подсухи қишлоғидаги бир деҳқон муҳим маълумот етказган. Унинг айтишича, қишлоққа фашистларнинг

жазо отряди келиб жойлашган. Бунинг тагига етишимиз керак.

– Рухсат этинг, ўртоқ майор! – фикр билдиришга изн сўради отряд командирларидан бири. – Менинг разведкачиларим у жойларни яхши ўзлаштирган, ҳозирок бориб аниқлаб келиши мумкин.

– Рухсат, фақат тез ҳаракат қилиб, тўлиқ маълумот билан қайтсин. Фашистларнинг жазо отряди бекорга у ерга келмаган.

– Хўп бўлади, ўртоқ майор! Кўп ўтмай, разведкачилар муҳим маълумотлар билан қайтди.

– Деҳқон тўғри хабар берган, – полк командирига маълумот етказди разведкачилар. – Гитлерчиларнинг жазо отряди Подсухи қишлоғи шимолидаги бир неча уйларга жойлашган. Аниқлашимизча, уларни кундузи иккита, кечаси учта қоровул кўриқлайди.

– Босқинчиларнинг мақсади?

– Фашистларнинг мақсади икки-уч кун ичида Подсухи қишлоғи яқинидаги Полосково қишлоғида турган партизанларни йўқ қилиш, уларга ёрдам берган қишлоқ одамларини жазолаш.

– Яхши-и... – Сиддиқов полк штаби учун белгиланган хона деразасидан ўзоқларга термилар экан, хаёлан режа туза бошлади ва отряд бошлиқларини маслаҳатга чақирди.

– Ўртоқ жангчилар! – партизан етакчиларига юзланди полк командири. – Маълумот аниқланди, босқинчиларнинг жазо отряди қишлоқда. Иблисларни сездирмаган ҳолда шундай йўқ қилайликки, у дунёга равона бўлганини сезмай қолсин. Кимда қандай режа бор?

Отряд бошлиқлари бирин-кетин фикр билдира бошлади:

– Операцияни тунда бошлаганимиз яхши.

– Тўғри, дастлаб қишлоққа қириб-чиқадиган йўлларга йигитларни жойлаштиришимиз керак.

– Уй олдидаги қоровулларни тинчитсак, ичкаридагиларни йўқ қилиш ҳеч гап эмас.

– Ҳа, қонхўрлар уйку ичида нима бўлаётганини англамай қолади...

– Режаларинг менга маъқул, – уларнинг фикрини қувватлади Сиддиқов, – энди операцияда нечта жангчи иштирок этишини белгилаб оламиз. Разведкачилар қишлоқ атрофидаги йўлларни ҳам ўрганиб қайтган. Иштирокчилар сафида улар бўлиши шарт. Жазо отрядига кўққисдан ҳужум қиламиз. Дастлаб...

Операция жангларда тобланган моҳир партизанлар томонидан обдан муҳокама қилинди, режалаштирилди. Шундан сўнг, тайёргарлик жараёни бошланди. Жангда элликта партизан беш гуруҳга

бўлиниб ҳаракатланадиган бўлди. Қуёш уфққа бош қўйиб, тун кўрпасини ёйғач, ботир қасоскорлар режани бажаришга киришди.

Биринчи ва иккинчи гуруҳ Подсухини бошқа қишлоқлар билан боғловчи икки асосий йўлни эгаллади. Учунчи ва тўртинчи гуруҳлар шу ердаги сойдан кечиб ўтиб, қишлоқ шимолидаги тош ва дала йўли кесишган йўлни тўсди. Шундай қилиб, қишлоққа кирадиган ҳамма йўллар партизанлар томонидан эгалланди.

Бешинчи гуруҳ эса Подсухининг шимолий томонидан фашистлар ухлаб ётган уйлар яқинига эмаклаб борди ва гранаталар улоқтирди. Қўриқчилар автоматларидан тартибсиз ўт очиб, қоча бошлади. Уларни панада турган партизанлар қарши олди. Уй ичидаги босқинчилар йўқ қилинди. Гитлерчиларнинг жазо отрядини тор-мор этган Сиддиқов қўл остидаги партизанлар талафотсиз ғалаба ила ортга қайтишди...

«ЎН УЧЛАР» САФИДАГИ
АРСЛОН

Эрта тонг, фашистларнинг гарнизони жойлашган Холм қишлоғига олиб борувчи катта йўл. Йўл четидаги чангалзорда Гулмирза Фаёзов қўл остидаги партизанлар билан атрофни кузатмоқда. Мақсади йўлдан ўтадиган гитлерчиларнинг ҳарбий техникаларини ишдан чиқариш. «Ўн учлар», деб ном олган ушбу партизанчилар босқинчиларнинг додини беришда ҳамиша олдинги сафда бўлган. Дастлаб Смоленск ерларида фаолият юритган «Ўн учлар» – махсус партизан отряди жанглар давомида полкка, кейинчалик қўшилмага айланганда ҳам номини асраб қолди. Гулмирза ана шу жанговар партизан бирлашмасининг жасур жангчиларидан.

Фарғона вилоятининг Қува туманидаги «Шарқ юлдузи» жамоасида туғилиб ўсган Гулмирза вояга етгач, армияга чақирилди. Шижоатли йигит олти ойлик кичик лейтенантлар мактабини тугатгач, фронтга юборилди. Бироқ урушнинг дастлабки пайтидаёқ қуршовда қолган лейтенант Фаёзов «Ўн учлар»га қўшилгунга қадар қишлоқларда яшириниб юрди. Дастлаб отрядда бўлилма командири бўлган ёш ва ғайратли офицер кўп ўтмай взвод, кейинчалик рота командири бўлди. Уни турли миллатлардан иборат сафдошлари русчасига Николай деб аташарди.

Партизанлар кутганидек, йўлдан фашистларнинг автомашина ва бронетранспортерлар колоннаси ўта бошлади. Бироқ колонна улар кутгандан анча катта эди. Оралиқ масофа икки юз метрга яқин. Гуруҳ

командири Фаёзов ҳужум қилишга ошиқиб турган партизанларга ўқ отишга буйруқ бермай турди. Агар ҳозир ҳужум қилинса, партизанлардан ҳар томонлама устун бўлган фашистлар гуруҳ орқасидан тушиши, тор-мор қилиши ҳеч гап эмас.

Қачонки, барча ҳарбий техникалар ўтиб бўлган, гуруҳ охирида қолган иккита енгил машинага қарата пулемёт ва милтиқлардан ўт очди. Машиналарнинг бири йўл четидаги ҳандаққа ағдарилди, иккинчиси эса ёниб кетди. Партизанлар ағдарилган машина томон югурди ва зудлик ила машинадаги қуролларни қўлга киритиб орқага қайтди. Кутилмаганда фашистлар гарнизонидан миномёт отила бошланди. Аммо тушган миналар уларга зарар етказа олмади.

Партизанлар икки-уч километр юргач, қўлга киритган ўлжаларини ҳисоблашди. Иккита немис автомасти, учта карабин милтиқ, тўртта пистолет, учта кинсиз парабеллум. Гулмирза эски ботинкасини иргитиб, ялтираб турган янги офицер этигини кийиб, мамнуният ила жилмайди. Унинг фашистлар ўқидан қолган кичик тиртикли юзидан гўёки нур таралиб турарди...

1942 йил охирилари. Смоленск ерларидаги Тубольци қишлоғи. Қишлоққа фашистларнинг жазо отряди келаётганини аниқлаган партизанлар босқинчиларни «муносиб» кутиб олишга шайланди. Мана, қонхўрларнинг қораси кўринди. Кийимлари башанг, юзи ваҳший тус олган гитлерчилар билан аёвсиз жанг бошланди. Ҳар томонлама қуролланган фашистлар партизанлардан енгилла бошланди. Ўзини аямай жанг қилаётган Гулмирза ногаҳон қалқиб кетди. Вужудини бир парча чўғ куйдириб ўтгандек бўлди. У қуролини маҳкам тутганча ёнбошга ағдарилди...

Жангдан сўнг Тубольци қишлоғи аҳли қаҳрамонларча ҳалок бўлган йигит жасади устида хўнграб йиғладилар. Улар бағриочик, барчага меҳрибон, жасоратга қодир Гулмирзани ўз яқинларидек яхши кўриб қолишганди.

Отряд жангчилари йигирма ёшли жасур рота командирини қишлоқнинг марказий майдонига дафн этишди. Қабри бошида қоқилган тахтага: «Укамиз, дўстимиз, Фарғонанинг оташин фарзанди Гулмирза Фаёзов, сен халқимиз дилида абадий яшайсан!» деб ёзиб қўйилди.

1972 йили «Шарқ юлдузи» жамоа хўжалигида Гулмирза Фаёзов ҳайкалининг очилиш маросими бўлди. Унинг жасорати ҳамон тиллардан тилларга кўчиб юради.

Зулфия ЮНУСОВА,
«Vatanparvar»

Og'ir atletika

Gretsiyaning Iraklion shahrida bo'lib o'tgan og'ir atletika bo'yicha yoshlar (U-20) o'rtasidagi jahon chempionatida 61 mamlakatdan 300 nafardan ziyod sportchi qatnashdi va u vakillarimiz uchun muvaffaqiyatli yakunlandi.

Tarkibining asosiy negizi Mudofaa vazirligi Oliy sport natijalarini rivojlantirish markazi (MVSM) vakillaridan iborat O'zbekiston terma jamoasi og'ir atletikachilari o'tgan yili o'tkazilgan Jahon kubogi, Osiyo va dunyo birinchiliklarida juda yuqori natijalar ko'rsatgan, yoshlarimiz ham poytaxtimizda kechgan jahon chempionati bahslarida ajoyib yutuqlarga erishgandi. Bunday zafarlardan o'tgan hafta, aniqrog'i 2-10-may kunlari Gretsiyaning Iraklion shahrida bo'lib o'tgan og'ir atletika bo'yicha yoshlar (U-20) o'rtasidagi jahon chempionati bahslari ham xoli bo'lmadi.

Hamyurtimiz Tursunoy Jabborova qizlar o'rtasida -87 kg vazn toifasida o'tkazilgan bahslarda 3 ta oltin medalni qo'lga kiritdi. Dast ko'tarish mashqida 109 kg, siltab ko'tarish mashqida 129 kg toshni ko'tarishga muvaffaq bo'lgan hamyurtimiz, shubhasiz, ikki kurashda ham 238 kg natija bilan mutlaq chempionlikka erishdi.

-102 kg vazn toifasida bahslarda qatnashgan og'ir atletikachimiz Sharofiddin Amriddinov esa dast ko'tarish mashqida 168 kg natija bilan kumush medalga erishgan bo'lsa, siltab ko'tarish mashqida 204 kg natija bilan chempionlikni tantana qildi. O'z navbatida, u ikki kurashda ham g'olib chiqdi. Yosh o'g'lonimizning ushbu muvaffaqiyati og'ir vazn toifasida yana bir o'zbek yigitining katta sahnaga chiqayotgani, Olimpiada chempioni bo'lgan MVSM vakili Ruslan Nurudinovga (-109 kg) munosib o'rindosh yetishib chiqayotganidan dalolat berdi.

Yoshlar o'rtasidagi dunyo birinchiligida hamyurtlarimizdan Hojiakbar Olimov (-89 kg) siltab ko'tarish bellashuvlarini kumush medal bilan yakunlagan bo'lsa, Jamila Panfilova (-55 kg) 2 ta bronza medalga egalik qildi. Jamila dast ko'tarish mashqi va ikki kurash bo'yicha shohsupaga ko'tarildi.

Para yengil atletika

MVSM VAKILLARI YETAKCHILIGIDA

Italiyada para yengil atletika bo'yicha "Italian Open - 2022" xalqaro Gran-pri turniri bo'lib o'tdi. 30 dan oshiq davlat vakillari ishtirokida kechgan musobaqada mamlakatimiz para yengil atletikachilari 17 ta sovringa egalik qilishdi.

Ushbu muvaffaqiyatga Mudofaa vazirligi Oliy sport natijalarini rivojlantirish markazi (MVSM) vakillari ham munosib ulush qo'shishdi.

Mazkur xalqaro turnir Mudofaa vazirligi Oliy sport natijalarini rivojlantirish markazi vakillari Izzat Turg'unov va Doniyor Ahmedov uchun juda omadli kechdi. Xususan, Izzat Turg'unov musobaqaning 2 ta oltin medalini qo'lga kiritdi. MVSM vakili o'tgan yili Dubay shahrida o'tkazilgan Gran Pri turnirida uzunlikka sakrash bo'yicha 5 m 56 sm natija ko'rsatib, oltin medalga sazovor bo'lgan edi. U bu safar uzunlikka sakrash bahslarining T36 klassida nafaqat g'olib chiqdi, balki 5 m 61 sm natija bilan Osiyo rekordini yangilashga ham muvaffaq bo'ldi. Izzat Turg'unov "Italian Open - 2022" xalqaro Gran-pri turniridagi ikkinchi oltin medalga 400 metr masofaga yugurish bo'yicha bahslarda erishdi.

MVSM vakili Doniyor Ahmedov esa "Italian Open - 2022" xalqaro Gran-pri turnirida 3 ta sovringa egalik qildi. U T13 klassida 100 metr masofaga yugurish bahslarida oltin, T13 klassida 400 metr masofaga yugurish bahslarida kumush medalni qo'lga kiritdi. Ahmedov

mazkur Gran-pri turnirining T13 klassida uzunlikka sakrash yo'nalishi bo'yicha bahslarida ham qatnashdi va 5,95 metr natija qayd etib, kumush medalga sazovor bo'ldi.

Musobaqada qatnashgan yurtimizning boshqa para yengil atletikachilari ham yuqori mahorat namoyish etishdi. Jumladan, erkaklar o'rtasida F36/37 klassida disk uloqtirish bahslarida Shahboz Rajabboyev 41,35 metr natija bilan oltin medalni qo'lga kiritgan bo'lsa, xuddi shu yo'nalishda hamyurtimiz Xayrullo Madaminov 38,44 metr natija bilan 2-o'rinni egalladi. Yadro uloqtirish bahslarida ishtirok etgan vakilimiz Jasur Xo'jayev ham 10,60 metr natija bilan kumush medalga sazovor bo'ldi. Ayollar o'rtasida T11 klassida 200 metrga yugurish bahslarida qatnashgan hamyurtimiz Asila Mirzayorova ham 28,07 soniya vaqt bilan kumush medalni qo'lga kiritdi.

Ushbu xalqaro Gran-pri turnirida, shuningdek, hamyurtlarimizdan Yoqutxon Xolbekova o'z yo'nalishi bo'yicha bahslarda bittadan oltin va bronza, Mahliyo Akramova bitta oltin, Asila Mirzayorova bitta kumush va 2 ta bronza, Jamoliddin Akobirov 2 ta bronza, Musulmonqul Ahmedov esa bitta bronza medaliga sazovor bo'lishdi. Shu tariqa "Italian Open - 2022" xalqaro Gran-pri turniri mobaynida yurtimiz sportchilarining muvaffaqiyati sharafiga 17 marta O'zbekiston bayrog'i ko'tarildi, olti bor Vatanimiz madhiyasi yangradi.

SHOHSUPA

(xabarlar)

BADIY GIMNASTIKA

Polshaning Varshava shahrida o'tkazilgan badiiy gimnastika bo'yicha "Irina Cup - 2022" xalqaro turnirida hamyurtlarimiz shohsupaga ko'tarildi. Ko'pkurash dasturida badiiy gimnastikachimiz Yekaterina Fetisova 122,90 ball jam'arib, oltin medalga sazovor bo'ldi. 120,50 ochko to'plagan yana bir yosh vakilimiz Yasmina Rahimova ikkinchi o'rinni egalladi. Uchinchi o'rin 116,55 ochko to'plagan ozarbayjonlik Ilona Zeynalovaga nasib etdi.

SHAXMAT

Gretsiyada o'tkazilgan dunyoning 40 davlatidan 330 nafardan ortiq yosh shaxmatchi ishtirokidagi bolalar va o'smirlar o'rtasidagi jahon chempionatida hamyurtimiz Umida Omonova ikki bor chempionlikka erishdi. U avvaliga 16 yoshgacha qizlar o'rtasida rapid yo'nalishi bo'yicha jahon chempioni bo'ldi, so'ng blits yo'nalishida 8 g'alaba va bitta durang qayd etib, chempionlikka erishdi. Yana bir yosh shaxmatchimiz Humoyun Bekmurodov esa 12 yoshli bolalar o'rtasida ham rapid, ham blits yo'nalishida kumush medal sohibiga aylandi. 16 yoshgacha bo'lgan o'smirlar o'rtasida blits yo'nalishida ishtirok etgan Olmos Rahmatullayevga esa ozgina omad yetishmadi va u 4-o'rinni egalladi.

TENNIS

Tunisda kechgan tennis bo'yicha ayollar o'rtasidagi turnirda hamyurtimiz Nigina Abduraimova g'olib chiqdi. U ikki soatdan ortiq vaqt davom etgan hal qiluvchi final bahsida ispaniyalik Yvonne Kavallo-Reimersni 3:6, 6:2, 6:2 hisobida mag'lubiyatga uchratib, chempionlikka erishdi.

PROFESSIONAL BOKS

AQShning Las Vegas shahrida bo'lib o'tgan boks oqshomida yarim o'rta (66,6 kg) vazn toifasidagi bokschimiz Shahram G'iyosov meksikalik Kristian Gomesdan ochkolar bo'yicha (99-88, 99-88, 98-89) ustun keldi. Hamyurtimiz Elnur Abduraimov esa super yarim yengil (58,9 kg) vazn toifasida kubalik Manuel Korreaga qarshi ringga ko'tarildi va 8 raundga mo'ljallangan jang 2-raundda yakunlandi. Shu tariqa Elnur o'zining 9-jangidagi 8-nokautli g'alabasini qayd qildi.

SUZISH

Xalqaro suzish federatsiyasi "Parij - 2024" Olimpiya o'yinlari uchun saralash davri muddati va normativlarini tasdiqladi. Qayd etish joiz, belgilangan raqamlar avvalgi Olimpiya o'yinlariga qaraganda ancha qisqa. Jumladan, "Parij - 2024" siklida suzuvchilar 2023-yil 1-mart sanasidan 2024-yilning 23-iyun kunigacha bo'lgan vaqt oralig'ida olimpiya yo'llanmalari uchun kurash olib borishadi. Bu davr o'tgan Olimpiadalarga nisbatan solishtirganda eng qisqa muddat. Ba'zi dasturlarda normativlar ham murakkablashtirilgan. Jumladan, "Tokio - 2020" yo'llanmasi uchun erkaklar o'rtasida 50 metrga suzish talabi 22.01 soniyani tashkil etgan bo'lsa, bu gal 21.96 soniya etib belgilandi.

Rasul JUMAYEV,
«Vatanparvar»

Qadr – muqaddas

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг Раиси Мурат Камалов, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси Қаҳрамон Сариев, Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони полковник Фарҳоджон Шерматов ҳамда давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари Тўрткўл туманида истиқомат қилаётган 98 ёшли Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Иван Галенко хонадонида бўлиб, унинг ҳолидан хабар олишди.

Эътибор ва ғамхўрлик

Кўзларида қувонч нурлари порлаб турган Иван Галенко бугунги дориламон кунларга шукроналар келтириб, меҳмонлар билан анча вақт суҳбат қурди. Юртимиздаги тинчлик – энг катта бойлик эканини уқтириб, уни асраб-авайлаш кераклигини таъкидлади.

Навбатдаги манзил Қораўзақ тумани А. Досназаров овул фуқаролар йиғинида яшовчи 1925 йилда таваллуд топган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Генжемурат ота

Алланиязовнинг хонадони бўлди. Бугун туман фаҳри бўлмиш отахон ёшу қарининг обрў-эътиборида суронли йилларни эслаб, ҳозирги дориламон кунларга шукроналар келтирди.

Нукус шаҳридаги Қўнғирот кўчаси, 6-уйда истиқомат қилиб келаётган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Қодирбой ота Норманов бу йил 97 баҳорни қарши олди. Тинчлигимиз, осойишталигимизнинг давомийлигига ўз ҳиссасини қўшган Қодирбой ота шу куни ўз-

гача кайфиятда бўлди. Отахон меҳмонлар билан суҳбатлашиб, кўнгли тоғдек юксалди.

Қонлиқўл туманида истиқомат қилаётган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Оразбай Наметуллаев ҳамда унинг турмуш ўртоғи, фронт орти меҳнат фахрийси Шекерхан Бердимуратованинг уйида катта шодиёна. Уруш қатнашчисини табриклагани келган меҳмонларни бутун маҳалла аҳли байрамона кайфиятда қарши олди.

Ташриф давомида Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси уруш қатнашчиларига Президентимизнинг табригини ўқиб эшиттирди ҳамда давлатимиз раҳбари номидан 15 миллион сўм миқдоридаги бир марталик пул мукофоти ва эсдалик совғаларни топширди. Шунингдек, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига бир қатор ташкилотлар номидан ҳам қимматбаҳо совғалар улашилиб, эҳтиром кўрсатилди.

#

Хоразм вилоятида ҳам Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 9 май – Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан Иккинчи жаҳон уруши фахрийларига йўллаган табрикномаси, пул мукофоти ҳамда эсдалик совғалари тантанали равишда топширилди.

Ҳурмат ва эҳтиром кўрсатилди

Ушбу тадбирда вилоят ҳокими Фарҳод Эрманов, Шимоли-ғарбий ҳарбий округ

қўшинлари қўмондони полковник Фарҳоджон Шерматов, туман ва шаҳар ҳокимликлари ҳамда жамо-

урганчилик 99 ёшли Собир ота Қурбонов, Янгиариқ туманида умргузаронлик қилиб келаётган Амин ота

ат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Меҳмонлар Гурлан туманида истиқомат қилаётган 102 ёшли Бобожон ота Мадаминов, Шовот туманида истиқомат қилаётган 97 ёшли Шамурат ота Жуманиёзов, қўшқўпирлик асрга тенглашган Вапо ота Искандаров, урганчилик 99 ёшли Собир ота Қурбонов, Янгиариқ туманида умргузаронлик қилиб келаётган Амин ота

Маниёзов ва Исмоил ота Авезов, хазораспик Қурбанбой ота Абдиев ва Бекчон Матназаровлар хонадонида бўлиб, совға-саломларни етказишди.

Фахрийлар бундай эътибор ва ғамхўрлик учун давлатимиз ва халқимизга, Президентимизга миннатдорчилик билдиришди, юртимизга тинчлик, халқимиз дастурхонига тўкинлик тилашди.

Бугун Хоразм вилоятида салкам бир асрлик тарихнинг жонли гувоҳи бўлган 8 нафар Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси давлатимиз ардоғи, халқимизнинг эъзозиди ҳаёт кечирмоқда. Байрам муносабати билан уларнинг ҳар бирининг хонадонида бўлиб, эҳтиром кўрсатилди.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

ДАЛА СИНОВЛАРИДАН ЎТКАЗИЛДИ

Сербиядаги Деливлато, Фрушка Гори ва Златибор полигонларида ўта қийин йўллардан ҳам юришга мўлжалланган «Застава НТВ» типидagi янги зирхли тактик автомобилнинг (ғилдираклар формуласи 4 x 4) дала синовлари ўтказилди.

Тестлар жараёнида машина қум, тоғ ва ўтиш қийин бўлган ўрмон шароитларида умумий ҳисобда деярли 15 минг километр масофани босиб ўтди. «Застава НТВ» маҳаллий ҳарбий техника институти ва «Застава терво» корхонаси мутахас-

сисларининг ҳамкорликдаги ишланмиси ҳисобланади. Зирхли автомобиль қуввати 175 от кучига тенг бўлган «Камминз» типидagi дизель двигатель ва «Аллисон» типидagi автоматик трансмиссия билан жиҳозланган. Шунингдек, машина мустақил илгич, айланма ричаг ҳамда гидравлик телескопик амортизаторлар билан жиҳозланган бўлиб, бу мураккаб йўлларда ҳаракатланишда юриш равлонлигини таъминлайди. «Застава НТВ»нинг жанговар оғирлиги деярли 5,8 тоннани ташкил этади. У оғирлиги 1,4 тоннагача бўлган фойдали юклани олиб юриши, шунингдек, умумий оғирлиги

1,7 тоннагача бўлган ҳарбий юklar ортилган прицепни шатакка олиши мумкин. Юкланмага боғлиқ равишда ёқилғи сарфи 100 км.га 15–20 литрни ташкил этади. Шоссе бўйлаб максимал ҳаракатланиш тезлиги соатига 110 км, ёқилғи бўйича юриш захираси 600 км. Автомобиль корпуси томига 7,62 ёки 12,7 мм.ли пулемёт ёхуд 40 мм.ли автоматик гранатомёт ўрнатилиши мумкин.

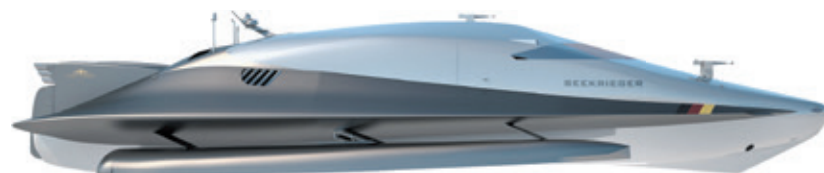
ПАЛУБНЫЙ ШТУРМОВИК

Палубный штурмовик AF-1 «Фалькао» ВМС Бразилии является одной из модификаций американского A-4 «Скайхок», разработанного компанией «Макдоннелл-Дуглас».

Самолёт выполнен по нормальной схеме с низко расположенным треугольным крылом с внутренними кессон-баками. Запас топлива во внутренних баках 3 030 л, а в трех подвесных 4 220 л. Основные тактико-технические характеристики AF-1: экипаж один человек, масса пустого самолета 4 365 кг, снаряженного 8 300 кг, максимальная взлетная масса 10 410 кг, длина 12,6 м, высота 4,6 м, размах крыла 8,4 м, площадь крыла 24 м². Силовая установка – турбореактивный двигатель J52-P-408 тягой 5 100 кгс. Максимальная скорость полета у земли 1 083 км/ч, крейсерская – 800 км/ч, боевой радиус с двумя ПТБ 1 094 км, перегоночная дальность 3 430 км, практический потолок 12 200 м. Вооружение: две 20-мм автоматические пушки (боезапас по 100 снарядов), на пяти внешних подвесках можно размещать ракеты, бомбы, торпеды и другое оборудование массой до 3 720 кг. В настоящее время бразильской компанией «Эмбраер» проводится модернизация парка данных машин с целью продления сроков их эксплуатации до перехода на новые истребители-штурмовики.

Сингапурнинг «ДК Нэйвал техноложиз» компанияси Малайзияда бўлиб ўтган қуроллар ва ҳарбий техника халқаро кўргазмасида «Сикригер» (Seekrieger) деб номланган янги универсал жанговар катер концепциясини намоиш этди.

УНИВЕРСАЛ ЖАНГОВАР КАТЕР

Мазкур жанговар воситадан асосан патруллик вазифаларини бажариш ва жанговар сузувчиларни тегишли жойларга етказиш мақсадида фойдаланиш кўзда тутилган. Ҳозирда унинг намуна нусхасини яратиш ишлари олиб борилмоқда. Катер конструкцияси тримаран кўринишига эга, бу унга сувда оғишмай устувор туриш ва юқори тезликда ҳаракатланиш имкониятини беради. Кучланиш қурилмаси таркибига газ-турбина ва электр двигателлар киритилган бўлиб, улар 10 узелгача бўлган тезликда 14 сутка мобайнида автоном ҳаракатланишни таъминлайди. Жанговар аппаратнинг асосий техник-тактик тавсифлари қуйидагича: сув сизими 90,2 тонна, узунлиги 30,3 метр, максимал тезлиги сув устида 120 узелгача ва сув остида 30 узелгача, сув остига максимал тушиш чуқурлиги 100 метр. Экипаж икки кишидан иборат, десант бўлмасига ўн нафар аскар жойлашиши мумкин. Алоқа ва навигация воситалари ҳамда қурол модули сув остига тушишдан олдин 30 сония ичида корпуснинг ички қисмига олинади. Катер Германиянинг «Рейнметалл» концерни томонидан ишлаб чиқарилган «Си Снейк» типидagi 27 мм.ли масофадан бошқарилувчи қурол модуллари (2 та) билан жиҳозланган. Бундан ташқари, унга кичик калибмли иккита торпеда аппарати ўрнатилиши ҳам кўзда тутилган.

Вертолеты боевого обеспечения MH-139A «Грэй Вулф» состоят на вооружении командования глобальных ударов (КГУ) Военно-воздушных сил США.

Машина представляет собой доработанный под требования КГУ вариант коммерческого вертолета AW-139 итало-британской фирмы «Агуста-Уэстленд». Заказанные 84 машины этого типа призваны заменить устаревшие УН-1Н «Хью» и предназначены для обеспечения безопасности объектов ракетных комплексов шахтного базирования МБР «Минитмен-3», а также для транспортировки личного состава и грузов. Основные ТТХ вертолета: длина 16,6 м, высота 4,9 м, ширина 3,2 м, диаметр несущего

ОСНАЩЕН КОМПЛЕКСОМ САМООБОРОНЫ

винта 13,8 м, рулевого – 2 м; масса пустой машины 3 622 кг, максимальная взлетная масса 6 400 кг; силовая установка – два турбовальных двигателя РТ6С-67С «Пратт-Уитни Канада» максимальной

мощностью по 1 286 кВт; максимальная скорость полета 310 км/ч, практическая дальность 1 061 км, практический потолок 5 843 км; экипаж – один-два человека. Полезная нагрузка: 15 пассажиров, или шесть раненых на носилках и четыре сопровождающих, или 2 500 кг груза в кабине, или 2 700 кг на подвеске. Предусмотрено несколько точек для установки стрелкового оружия. Вертолет оснащен бортовым комплексом самообороны от ракет переносных зенитных ракетных комплексов.

Uchrashuv

Инсон хотира билан тирик, қадр билан улуг. Зеро, тинчлик-хотиржамлик, ёруғ ва мусаффо осмон, осуда ҳаётни таъминлаш йўлида букилмас ирода ва жасорат намуналарини кўрсатиб, жон фидо қилган мард ва жасур ўғлонларнинг қаҳрамонликлари асло унутилмайди.

Пойтахтимизнинг Учтепа туманидаги 107-умумтаълим мактабида ҳам бу йилги 9 май – Хотира ва қадрлаш куни ўзгача руҳда ўтди. Таъкидлаш жоизки, чегарачи қаҳрамон майор Ермек Ўзбеков тахсил олган мазкур мактаб Давлат хавфсизлик хизмати Чегара қўшинлари ҳарбийларининг доимий диққат-этиборида.

Байрам муносабати билан ҳарбий хизматчилар, фахрийлар ва ёшлар иштирок этган бу галги тадбирда ҳам дастлаб, ўз хизмат бурчини бажариш чоғида юксак қаҳрамонлик намунасини кўрсатиб, мардларча ҳалок бўлган майор Ермек Ўзбековнинг сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлашдаги тенгсиз жасорати ёд этилди ва қаҳрамон чегарачи хотирасига ҳурмат бажо келтирилиб, мактаб ҳовлисидаги бюсти пойига гуллар қўйилди.

ҚАҲРАМОНЛАР НОМИ БАРҲАЁТ!

Шундан сўнг тадбирнинг бадий қисми бошланиб, ўқувчилар мавзуга оид куй-қўшиқ ва шеърлар, рақслар ҳамда сахна кўринишларини йиғилганлар этиборига ҳавола қилдилар. Ёш спортчилар томонидан моҳирлик, эпчиллик ва чаққонлик билан намоёиш этилган акробатик усуллар, шунингдек, мактабда фаолият олиб бораётган «Ёш чегарачилар» клуби аъзоларининг ҳарбий элементлар асосидаги саф тайёргарлиги чиқишлари ҳам барчага манзур бўлди.

Ўз навбатида, Чегара қўшинлари ҳарбий хизматчиси, каратэ бўйича спорт устаси, қўл жанги ва енгил атлетика бўйича республика ва халқаро турнирлар ғолиби кичик сержант Маъмура Ашурованинг кўргазмали чиқишлари, юрт ҳимоячилари томонидан ташкил этилган кўрол-аслаҳа ва техникалар намоёиши ҳамда «Дог» лақабли хизмат ити иштирокидаги кўринишлар

ҳам ёшларнинг ҳарбийликка бўлган қизиқишларини янада ошириб, янги-янги марралар сари руҳлантирди.

Таъкидлаш жоизки, бир неча танлов ва мусобақаларни ўз ичига олган тадбир давомида сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшган, ҳаёт йўли кўпчиликка ибрат бўларли фахрийлар иштирокида «Уч авлод учрашуви» ҳам ўтказилди. Фахрийлар ва ёшлар ўртасида кечган самимий мулоқот давомида ватанпарварлик, мардлик ҳамда жасорат тушунчаларининг мазмун-моҳияти, юрт тақдирига дахлдорлик, Ватан равнақиға ҳисса қўшишнинг аҳамияти хусусида сўз юритилди.

Юқоридагилар билан бир қаторда ёшларнинг қобилиятларини аниқлаш, уларнинг ижодий имкониятларини юзага чиқариш мақсадида «Давлат чегараси ўқувчилар нигоҳи-

да» мавзусидаги расм чизиш танлови ҳам бўлиб ўтди. Унда қатнашган ҳар бир ўқувчи бор маҳоратию истеъдодини намоён этиб, юртга бўлган чексиз муҳаббати ва Ватан сарҳадларини қандай тасаввур қилишини ўз суратлари орқали ифода этди.

Шу куни ёшларнинг ҳар томонлама баркамол авлод бўлиб вояга етишларига ҳисса қўшиш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш мақсадида спорт мусобақалари ҳам уюштирилди. Ўқувчилар чегарачилар сардорлигидаги 6 та жамоа таркибида спортнинг арқон тортиш, армрестлинг, турникда тортилиш, жисмоний куч машқлари, дартс ҳамда ўғил болалар учун 3 кг.ли, қиз болалар учун 1 кг.ли тўпларни узоққа улоқтириш мусобақаларида ўзаро беллашдилар. Қизғин ва мурасасиз баҳслар якунига кўра, ғолиб жамоалар ташкилотчилар томонидан махсус дипломлар билан тақдирланди.

Майор Фарида БОБОЖОНОВА
ДХХ Чегара қўшинлари

Huquqiy targ'ibot

МУҲОКАМАДА ҲАРБИЙ ИНТИЗОМ МАСАЛАЛАРИ

Ҳарбий интизом — барча ҳарбий хизматчиларнинг қонун, Умумҳарбий низомлар, командирлар (бошликлар) буйруқлари билан белгиланган тартиб ва қоидаларга қатъий ва аниқ риоя этиши.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида ҳарбий интизом ҳар бир ҳарбий хизматчининг Ўзбекистон Республикасини ҳимоя қилишга бўлган ҳарбий бурчи ва шахсий масъулияти, ўз халқига мислсиз садоқатини ҳис қилишга асосланади.

Ҳарбий интизом ҳарбий хизматчидан Ватанга қасамдга содиқ бўлишни, Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Конституциясига қатъий амал қилиш; ўз ҳарбий бурчини моҳирлик ва жасорат билан бажаришни; ҳарбий ишни сидқидилдан ўрганишни; ҳарбий ва давлат мулкани асрашни; ҳарбий хизмат қийинчиликларини мардонавор енгишни, ҳарбий бурчни бажариш учун ўз жонини ҳам аямаслиқни; сергак бўлишни, ҳарбий ва давлат сирларини қатъий сақлашни; ҳарбий хизматчилар ўртасидаги ҳарбий низомларда кўрсатиб берилган ўзаро муносабатларни қўллаб-қувватлашни, жанговар биродарлиқни мустаҳкамлашни; командирларга (бошликларга) ва бир-бирига ҳурмат кўрсатиш,

ҳарбий салом ва ҳушфеъллик қоидаларига риоя қилишни; жамоат жойларида ўзини муносиб тутишни, номуносиб хатти-ҳаракатлардан ўзини ва бошқаларни тийиб қолишни, фуқароларнинг ор ва номусини ҳимоя қилишни талаб этади.

Ҳарбий хизматчилар ўртасида ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлаш, ҳарбий хизматни ўташнинг хавфсиз шароитларини таъминлашга бағишлаб Марказий ҳарбий округ мажлислар залида округ ҳудудидаги ҳарбий қисм ва муассасалар бошлиқлари ҳамда Самарқанд, Жиззах, Навоий ҳарбий прокурорлари қатнашувида кенг қамровли профилактик тадбир бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг биринчи ўринбосари адлия полковниги Баходир Худойбердиев ҳамда Марказий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони полковник Ойбек Саидов томонидан мазкур йўналишда амалга оширилаётган ишлар сарҳисоб қилинди.

Шунингдек, тадбирда ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, мавжуд муаммоларни тизимли равишда ҳал қилиш юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Бундан ташқари, тадбирда миллий армияни модернизация қилиш, моддий-техник базасини янгилаш борасида янги ўқув йилида бажарилиши лозим бўлган ишлар атрофлича муҳокама қилинди.

Адлия полковниги Шерзод ХАЙТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий
прокурорининг катта ёрдамчиси

Profilaktika

Тошкент ҳарбий прокуратураси ходимлари томонидан бириктирилган ҳарбий қисм ва муассасаларда профилактик тадбирлар ўтказиб келинмоқда.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН УЧУН БИРЛАШАЙЛИК

Жумладан, ҳарбий прокурор ёрдамчиси адлия подполковниги Алишер Қурбонов иштирокида Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти, Таъминот департаменти ҳамда Қуролли Кучлар «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури бўйича тайёрлаш маркази шахсий таркиблари иштирокида «Коррупциядан холи – Янги Ўзбекистон учун бирлашайлик» шиори остида профилактик тадбир ўтказилди.

Унда бугунги кунда мамлакатимизда коррупцияга қарши курашиш ва унинг олдини олиш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар ҳақида тушунчалар берилди ҳамда мамлакат истиқболи ва юрт равнақиға муҳим ғов бўлувчи коррупция иллатига барҳам бериш масалалари муҳокама қилиниб, ҳарбий хизматчи ва ходимларга башарти хизматда ёки ҳаётда бу каби ҳолатларга дуч келган тақдирда, бунга зудлик билан муносабат билдириб, тегишли идора ва ваколатли органларга мурожаат қилишлари лозимлиги тушунтирилди ҳамда мавзуга доир видео-ролик намоёиш этилди.

Адлия подполковниги Нодир ИБРАГИМОВ,
Тошкент ҳарбий прокурорининг ёрдамчиси

Zakovat

HARBIYLAR VA
YOSHLARNING
DO'STONA BELLASHUVI

Shubha yo'qki, yaxshi tarbiya, aql-zakovat yuksak ma'naviyatga eltuvchi yorug' yo'lining ibtidosidir. Yangi O'zbekistonni barpo etishda yangicha dunyoqarashga ega bo'lgan, ma'naviy barkamol, ilm-ma'rifatli, sog'lom fikrli yoshlarning sadoqati va mehnatlari yangi taraqqiyotni yuqori bosqichga ko'tarishga xizmat qiladi.

9-may – Xotira va qadrlash kuni munosabati bilan DXX Chegara qo'shinlariga qarashli Surxondaryo viloyatida joylashgan harbiy qismlarning birida "Inson – aziz, xotira – muqaddas" shiori ostida "Zakovat" intellektual bellashuvi bo'lib o'tdi. Unda harbiylar Surxondaryo viloyati kasbiy ta'limni rivojlantirish va muvofiqlashtirish hududiy boshqarmasiga qarashli Muzrabot tumani kasb-hunar maktabi o'quvchi-yoshlari bilan o'zaro kuch sinashdi.

Harbiy xizmatchilar hamda o'quvchi-yoshlar jamoalarga bo'lingan holda Vatanimiz tarixiga oid bilimlarini, jahon va o'zbek adabiyoti namunalaridan qanchalik xabardor ekanliklarini, shuningdek, mantiqiy fikrlash darajalarini sinovdan o'tkazdilar.

Bellashuvda jamoalarning savollarga javob berishlari, ularning to'g'ri va to'liqligi hakamlar tomonidan shaffoflik hamda adolat tamoyillariga asosan xolisona baholandi.

Yakuniy natijalarga ko'ra, DXX Chegara qo'shinlariga qarashli harbiy qismning "Sarhad" jamoasi a'zolari birinchi o'rinni qo'lga kiritishgan bo'lishsa, kasb-hunar maktabining o'quvchi-yoshlaridan tarkib topgan "Parvoz" jamoasiga ikkinchi o'rin nasib etdi.

Jamshid NAZAROV,
maktab direktorining o'rinbosari

Ko'rik-tanlov

Hayotimning katta qismi bolalar orasida kechmoqda. Maktabdan tashqarida ham bolalar nazarimdan chetda qolmaydi. Katta yo'llarning mumkin bo'lmagan qismidan bolalarning qo'lidan tutib hovliqqanicha o'tayotgan onalar yoki otalarni ko'rganimda, ko'nglim g'ash tortadi. Hatto, svetoforning yashil chirog'ini ham kutmasdan chopqillab o'tadiganlar bor.

YASHIL CHIROQ

Bu holga mayda-chuyda narsa deb qarolmayman. Hayotimizni ana shu kichik qoidalar tartibga solib turadi, asli. Parvosizlik, loqaydlik bilan bolalarni ham qoidalarini tan olmaslikka o'rgatayotganlarini his qilarmikanlar?!

Bu borada an'anaviy "Yashil chiroq – 2022" ko'rik-tanlovining ahamiyati beqiyosdir. Mazkur ko'rik-tanlovda 7 yoshdan 12 yoshgacha bo'lgan o'g'il-qizlar qamrab olingan. Shu kunlarda tuman bosqichlari qizg'in kechmoqda.

Mirzo Ulug'bek tumanidagi 248-umumta'lim maktabining "Yo'lchiroq" jamoasi poytaxtning 120-umumta'lim maktabida bo'lib o'tgan bellashuvda shahar bosqichida qatnashish imkonini qo'lga kiritdi. Ko'rik-tanlov nihoyasida g'oliblarni aniqlash qiyin kechdi. 256-umumta'lim maktabi bilan bir xil natijalar qayd etildi. Ammo bitta jamoa g'olib bo'lishi kerak! Sardorlar bellashdilar: birinchi, ikkinchi, uchinchi savolga bir xil to'g'ri javob! Nihoyat, to'rtinchi savolga "Yo'lchiroq" sardori Behroz Qo'chqorovning raqibi javob bera olmadi.

O'quvchilarning bunday muvaffaqiyatlarida, shubhasiz, maktabning jismoniy tarbiya o'qituvchilari – Akmal Bazarov, Shahnoza Abduvahidovanning fidokorona xizmatlari bor.

Hilola SAGDULLAYEVA
Toshkent shahri

Davr talabi

TINCHLIK - BEBAHO
NE'MAT

Mudofaa vazirligi markaziy apparatida "Geosiyosiy maydondagi harbiy-siyosiy vaziyat va rivojlanish tendensiyasi" mavzusida mashg'ulot o'tkazildi. Mashg'ulotni O'zbekiston teleradiokompaniyasi siyosiy sharhlovchisi Qobilbek Karimbekov olib bordi.

Har bir narsaning qiymati taqqoslanganda yanada aniqroq bilinadi. Shu nuqtayi nazardan olib qaraydigan bo'lsak, bugungi dolg'ali zamonda tinchlikning qadri, qiymatini yurtdoshlarimiz teran his qiladilar. Aslida barcha xalqlar tinchlik, osudalikni istaydi. Shunday bo'lsa-da, ayni kunda dunyoning ko'pgina davlatlari ana shu bebaho ne'matdan mosuvodirlar. Bugungi kunga kelib davlatlar o'rtasidagi mojarolar, urushlar, xavf-xatar, nizo va ziddiyatlar shu qadar avj oldiki, ular tinch yo'l bilan hal qilinmasdan tobora kuchayib, keskinlashib bormoqda. Bunday xunrezliklar esa nainki kattalar, balki norasida go'daklar hayotini ham barbod qilmoqda. Urushlardan bezib, tug'ilib o'sgan go'shasini tashlab, o'zga ellarga qochib borayotgan minglab odamlarning sarson-sargardonlikda yurganini ko'rganimizda urushning jirkanch qiyofasi yuzaga chiqadi.

Mashg'ulotda ma'ruza qilgan Qobilbek Karimbekov bu haqda alohida to'xtalar ekan, shunday tahdidlar xalqaro mojarolarning qiyofasini butunlay o'zgartirayotganini ta'kidladi. Shu bilan birga, jahon va mintaqadagi geosiyosiy vaziyat, davlatlar o'rtasidagi manfaatlar to'qnashuvini sharhlab, jahon miqyosida vaziyat tez o'zgarib turgan hozirgi kunda mamlakatimizda tinchlik va osoyishtalikni, barqaror taraqqiyotni yanada mustahkamlash asosiy vazifamiz ekanligini uqtirib o'tdi.

Qizg'in o'tgan mashg'ulot davomida yig'ilganlar mavzu bo'yicha o'zlariga kerakli ma'lumotlarni oldi.

Mayor Gulnora HOJIMURODOVA

Sayyor qabul

XONOBODDA MUAMMOLAR
HAL QILINMOQDA

Andijon harbiy prokuraturasi tomonidan muntazam ravishda ommaviy sayyor qabullar o'tkazilib, harbiy xizmatchilar va ular oila a'zolarining murojaatlari o'z yechimini topmoqda.

Xususan, Andijon viloyatining eng chekka olis hududi hisoblangan Xonobod shahrida joylashgan Mudofaa vazirligiga qarashli harbiy qismda harbiy xizmatchilar va ular oila a'zolarining ijtimoiy himoyalashni ta'minlash, yashash sharoitlarini yaxshilash va qonuniy manfaatlarini himoya qilish maqsadida sayyor qabul tashkil etildi.

Unda Andijon harbiy prokuraturasi, Xonobod shahri xalq ta'limi bo'limi, bandlikka ko'maklashish bo'limi, tibbiyot birlashmasi xodimlari ishtirok etdi.

Qabulda 40 dan ortiq harbiy xizmatchi va ularning oila a'zolari ishtirok etib, 12 dan ortiq murojaat qabul qilinib, shundan 3 ta murojaat joyida hal etilgan bo'lsa, 6 ta murojaat yuzasidan huquqiy maslahat berildi.

Qo'shimcha muddat talab qilinadigan 3 ta murojaat ijrosi nazoratga olinib, qisqa muddat ichida ijobiy hal qilish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

Adliya podpolkovnigi Shukurjon TOSHMATOV,
Andijon harbiy prokurorining katta yordamchisi

#

КТБ «АВТОСОЗЛАШ»

Установка газобаллонного оборудования пропан и метан в соответствии со стандартами O'Z DST 35.110 и O'Z DST 35.67 и европейским стандартом ЕЭК ООН 110 на все виды автомобилей.

ЭКОНОМИЯ ТОПЛИВА В 3 РАЗА

Nexia-3, Damas, Labo, Lacetti, Isuzu, Газель и другие автомобили

ФОРМА ОПЛАТЫ ЛЮБАЯ!

УСТАНОВКА В КРЕДИТ

ЧТО НЕОБХОДИМО:

- Паспорт (удостоверение)
- Прописка (г.Ташкент)
- ИНН (копия)
- Справка с места работы

Газовые баллоны и оборудование сертифицированы.
Гарантийное обслуживание в течение 6 месяцев.
Проводится обучение водителей для работы на газе.

Город Ташкент, Мирабадский район, улица Эски Саракуль (Бехтерева), дом 103.

98-308-36-08; 98-303-36-08; 71-291-36-08; 93-110-70-70.

avtosozlashuv@mail.ru

Товары сертифицированные, услуги лицензированные

BOLAJON OTA

SHOHNING SEHRLI QIZLARI

(ertak)

(hikoya)

Bir bor ekan, bir yo'q ekan, qadim zamonlarda o'rmonlar bilan o'ralgan uzoq yurtda bir qirol yashar ekan. U o'z mamlakatini odillik ila boshqarar, qo'li ochiq va saxiy ekan. Biroq uning farzandi yo'q ekan.

Kunlardan birida saroy darvozasi oldida kekxa ayol paydo bo'lib, shoh huzuriga kirishga izn so'rabdi. Qirol uning kirishiga ruxsat beribdi va hurmatini joyiga qo'yib qarshi olibdi. Bu muruvvatdan xursand bo'lgan nuroniy ayol qiroлга uch xil rangdagi uch dona atirgul tuhfa etibdi.

– Buning ma'nosi nendir? – hayrat ila so'rabdi shoh.

– Bu gullarni malika ikkingiz hidlasangiz, ko'p o'tmay bir-biridan go'zal uchta pari qizingiz bo'ladi. Qizlaringiz sehrli xususiyatlarga ega bo'lib ulg'ayadi. Har biri mamlakatingizning gullab-yashnashiga ulkan ulush qo'shadi.

Qirol kekxa ayolning gaplariga ishonmasa-da, uni sovg'a-salomlar bilan kuzatibdi. Bu voqeadan xabar topgan malika qirolni nuroniy onaxonning aytganini qilishga ko'ndiribdi. Ko'p o'tmay saroyda chaqaloq yig'isi yangrab qizaloq dunyoga kelibdi. Mamlakatda to'y-u tantanalar boshlanibdi. Yillar davomida qirol va malika kekxa ayol aytganidek, yana ikkita go'zal qizaloqqa ota-ona bo'lishibdi.

Jajji malikalar ulg'aygani sari ulardagi sehrli xususiyatlar yuzaga chiqib boshlabdi. Qirolning katta qizi Mohinabonu sehrli qo'llari ila barcha jonzotlarni davolay olar ekan. O'rtancha qizi Zarinabonu barcha jonzot va gul-u giyohlarning tilini tushunar ekan. Biroq kenja malika Solihabonuda sehrli xususiyat yuzaga chiqmabdi. Bundan qirol va qirolicha ham, opalari ham hayratda emish.

Kunlardan birida hamma tinch va osoyishta yashayotgan bir vaqtda o'rmonga Anvar va Sarvar ismli aka-uka sayohatchilar dam olgani kelibdi. Ular go'zal tabiat bag'rida tunab qolishga qaror qilibdi. Kechqurun qurigan daraxt shoxlaridan terib, gulxan yoqishibdi.

Ertasiga aka-ukalar barvaqt turib, sayohatlarini davom ettirish maqsadida o'rmonni tark etibdi. Yo'l yarmida Anvar to'xtab, ukasidan so'rabdi:

– Sarvar, o'rmondan chiqayotgan paytimizda gulxan cho'g'larini o'chirganmiding? Agar o'chirmagan bo'lsang, bilasanmi qanday fojia ro'y berishi mumkin?

– Bilaman, akajon, siz xavotir olmang! – akasiga yolg'on gapiribdi Sarvar. – Gulxanni o'chirib, menga yetib ol, deganingiz zahoti cho'g'larni o'chirganman.

Aka-ukalar bu yerda suhbatlashaversin, biz esa bu paytda o'rmonda qanday voqea sodir bo'layotganini bilib olamiz.

Sarvar o'chirmagan gulxanning uchqunlari shabadada asta-sekin atrofga yoyilib, alanga ola boshladi va o'rmondagi daraxtlarga chirmashdi. Natijada o'rmonda katta yong'in yuzaga keldi. Hamma yong'inni bartaraf etishga shoshildi. Malikalar ham sehrli qudratini ishga soldi. Ammo ularning sehrli yong'inni o'chirishga qodir emasdi. Solihabonu esa qo'lidan bir ish kelmayotganidan xafa bo'lib, samoga qo'llarini cho'zdi.

– Hoy, musaffo osmon! Hoy, sokin bulutlar! Nega qarab turibsiz, yong'inni o'chirishga yordam bermaysizlarmi? Qani endi men ham yordam bera olganimda!

Shunda uning qo'llaridan samoga nur taralibdi va bulutlar yig'ilib, chaqmoq chaqib, yomg'ir yog'a boshlabdi. Yomg'ir bir zumda olovni o'chiribdi. O'rmonga avvalgidek sokinlik va go'zallik qaytibdi. Hamma xursand bo'libdi. Ayniqsa, qirol va qirolichaning boshi ko'kka yetibdi. Ular Solihabonu sharafiga xalqqa katta ziyofat uyushtirishibdi. Chunki kenja malikaning sehrli qudrati ham yuzaga chiqqan edida. Bu pari qizdagi qanday xususiyat deysizmi? Kenja parining sehrli kuchi shunda ediki, u ona tabiatni o'z izmiga solib asray olardi.

Shunday qilib, uch opa-singil, ya'ni o'rmon mamlakati parilari ona zaminlarining gullab-yashnashida qirol otalariga tayanch bo'lishibdi. Mamlakat ahli shod-xurramlikda hayot kechiribdi.

Charosxon YUSUPJONOVA,
241-umumta'lim maktabining
5-sinf o'quvchisi

Kechasi ukamning harorati ko'tarilib ketdi. Aksiga olib uyda chiroq ham o'chgan. Eng yomoni, otam qo'shni viloyatda xizmat safaridalar. Uyda oyim, men, ikki yashar ukam Umarjon uchalamiz.

Harorati hech tushavermagach, "Tez yordam" chaqirdik. Negadir "Tez yordam" kelavermasdi. Oyim qo'l telefonidan bir necha marta qo'ng'iroq qilganlaridan so'ng "Tez yordam" mashinasi yuqoriga ko'tarila olmasdan yarim yo'lda to'xtab qolganini, qor ko'p tushgani uchun yo'llar ham xavfli ekanligini aytishdi. Xira chiroq yorug'ida ham oyimning rangi oppoq oqarib ketganini ko'rdim. Qo'rqib ketdim. Otam uyda bo'lsaydi...

– Otam qachon keladilar? – shu savol bilan onamga mo'ltiradim.

– Erta kechi bilan qaytaman, degan edilar, – dedi oyim va menga ko'zlari tushib, sochimni siladilar. – Xavotir olma, bolalar shunaqa katta bo'ladi, ba'zan onalar shunchaki qattiqroq tashvishlanadilar.

– Otam tezroq qaytsalar edi... Otam uyda bo'lsalar, Umarjon ham kasal bo'lmasdi.

Oyim ukamni bag'rilariga bosganlaricha lom-mim demasdan derazaga qorong'ilik tomonga tikilib turardilar. Yana qor yog'a boshladi. Avvallari bu meni sevintirardi, hozir esa... negadir qo'rqayotgandim.

– Qalinroq kiyin, – dedilar oyim to'satdan menga o'girilib, – qo'shni qishloqdagi do'xtir boboning uyiga boramiz. Hozir keksayib qolgan, uzoqqa o'zi yurolmaydi. Biz boramiz... besh-olti kilometr nima degan yo'l. Katta yo'ldan yuramiz, xavfsiz...

Shunday deb ukamni qaytadan o'rab-chirmadilar. Ona-bolalar qorli-qorong'i kechada yo'lga tushdik. Qorda yurish juda qiyin ekan, charchab qoldim, yig'lagim keldi, kalishlariga qor to'lib, harsillab ketayotgan onamdan ortda qolmaslikka tirishardim. Shu payt onam taqqa to'xtadilar. Qarshimizdan qor oralab ikki qora sharpa yaqinlashmoqda edi. Jonholatda onamga yopishib, qo'rqqanimdan yig'lab yubordim.

"Oygul, qizim", degan juda qadrdon ovozdin o'zimga keldim. Otam! Otajon!

O'zimni otamning bag'rilariga otdim. Shu holatda ukamning zaif yig'isi eshitildi. U ham otamga intilardi. Oyim kulyaptilarmi, yig'layaptilarmi, anglamadim. Otam ishlari bitgan zahoti uyga qaytibdilar. Yo'lda to'xtab turgan "Tez yordam" mashinasiga duch kelibdilar. Nima gapligini bilgandan so'ng doktorni o'zlari bilan yugurgudek qilib olib kelayotgan ekanlar.

Otam uyga qaytdilar! Endi hech narsa qo'rqinchli emas. Xastalik ham, qorong'i uy ham, qor bosgan yo'llar ham. Chunki otam yonimizda!

Nodirabegim ALIQULOVA,
Toshkent shahri 248-umumta'lim
maktabi o'quvchisi

TENGDOHLARINGIZ IJODIDAN

Sabina TO'LAYEVA,
Mirzo Ulug'bek tumani
210-umumta'lim maktabi o'quvchisi

Islohotlar samarasi

ҲАРБИЙ ГОСПИТАЛДА илк бор трансплантация амалиёти ўтказилди

Мудофаа вазирлиги раҳбариятига соғлиғининг ҳолатига кўра ҳарбий-тиббий комиссия томонидан ҳарбий хизматга яроқсиз деб топилган, яъни буйрак етишмовчилиги хасталиги сабаб 2018 йил ҳарбий хизматдан бўшатилган резервдаги сержант Шухрат Зиётов кўмак сўраб мурожаат қилган.

Шухрат Зиётов – Қашқадарё вилоятида туғилган. 18 йилдан ортиқ вақт давомида ҳарбий хизматда бўлган. 2018 йил соғлиғида муаммо кузатилган, захирага бўшатилган. Ўтган вақт давомида хасталиги бўйича турли тиббий муолажаларни ўтказган. Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпиталида резервдаги сержант Шухрат Зиётовнинг мурожаати бўйича тезкор амалий ёрдам бериш чоралари кўриб чиқилган.

Академик В. Воҳидов номидаги Республика ихтисослаштирилган жарроҳлик маркази мутахассислари билан ҳамкорликда ўтказилган текширув-диагноз натижаларига кўра, буйрак кўчириб ўтказиш амалиётини ўтказиш зарурлиги аниқланган. Шухрат Зиётовнинг турмуш ўртоғи донор бўлишга тайёрлигини билдирган.

– Турмуш ўртоғимнинг саломатликлари менга ҳамма нарсадан муҳим, оиламиз бахтига тезроқ тузалиб кетсалар бўлгани, – дейди Муштарий Муродова. – 3 нафар фарзандимиз бор. Келажагимизни турмуш ўртоғим билан бирга кўришни хоҳлайман. Бизга жарроҳлик амалиётига бўлган вақт давомида керакли

барча дори-дармон, муолажалар бепул ўтказилди. Шифокорларнинг барчаларига миннатдорчилигимни билдираман.

– Ҳарбий тиббиёт тарихида илк бор мураккаб жарроҳлик амалиёти – буйрак трансплантациясини амалга оширдик, – дейди Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпитали бошлиғининг жарроҳлик ишлари бўйича ўринбосари, бош жарроҳ тиббий хизмат полковниги Улуғбек Расулов. – 7 соатдан ошиқ вақт давом этган жарроҳлик амалиёти жараёни муваффақиятли ўтди. Ҳозирда иккаласининг ҳам аҳволи яхши. Бу жарроҳлик амалиётини ўтказишда Мудофаа вазирлиги раҳбариятининг ўрни катта. Зарур жарроҳлик асбоб-ускуналари ҳамда дори-дармонлар билан тўлиқ таъминлаб беришди. Қолаверса, бундан буён бемор ва донор тўлиқ тузалиб кетгунига қадар назорат остида бўлади. Барча керакли муолажалар бепул кўрсатилади. Яна бир муҳим масалага урғу бермоқчиман. Яқин кунлар ичида ҳарбий госпиталимизнинг янги 8 қаватли биноси тўлиқ фойдаланишга топширилади. Шундан сўнг

ҳарбий соҳа вакиллари ва уларнинг оила аъзоларига тиббий ёрдам кўрсатиш билан бирга, бошқа юртдошларимизга ҳам тиббий хизмат кўрсатиш имконияти яратилади. Биз бу имкониятлардан фойдаланиб, бор билим ва салоҳиятимизни ишга солишга тайёрмиз.

Рўзиқул ОЧИЛОВ,
«Vatanparvar»

ҲАМКАСБЛАРИМИЗНИ ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Ўтаётган ҳафта «Ватанпарвар» бирлашган таҳририяти учун қувончли келди. Сабаби бир ҳамкасбимиз Хотира ва қадрлаш кўни муносабати билан Мудофаа вазирлиги томонидан ўтказилган «Уруш хотираларда» номли ижодий ишлар кўрик-танловида ғолиблар сафидан ўрин олган бўлса, яна бири Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси аъзолигига қабул қилинди. Қуйида уларни таништирамиз.

Ўзбекистон Бадиий академияси, Фанлар академияси, Маданият, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари каби қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилган танловда таҳририятимиз муҳбири Асрор Рўзиев эссе йўналиши бўйича III даражали диплом, қимматбаҳо совға билан тақдирланди.

3 май – Жаҳон матбуоти эркинлиги кўни муносабати билан соҳа фидойилари қаторида яна бир муҳбиримиз, Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоира Зулфия Юнусова Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси аъзолигига қабул қилинди. Бу эса ижодкор учун ҳақиқий байрам тўхфаси бўлди, десак, янглишмаймиз.

Азиз ҳамкасблар! Сизларни ушбу юксак эътироф билан чин дилдан қутлаймиз. Ютуқларингиз бардавом бўлсин!

ТАҲРИРИЯТ

@Vatanparvargazetasi_bot
“Vatanparvar” birlashgan tahririyati
bilan bog'lanish uchun telegram bot

SHU SONNING
ELEKTRON SHAKLI

VATANPARVAR

MUASSIS

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MUDOFAA
VAZIRLIGI

www.mudofaa.uz

Tahririyat kengashi:

polkovnik Hamdam Qarshiyev
polkovnik Otabek Yuldashev
polkovnik Alisher Boboxonov
Maqsd Abilov

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi.
Mudofaa vazirligi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar departamenti – “Vatanparvar” birlashgan tahririyatining kompyuter markazida sahifalandi.

Bosh muharrir:

podpolkovnik Ahror Ochilov

ISSN 2010-5541

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2008-yil 6-iyunda 0535 raqami bilan ro'yxatga olingan.

Telefonlar:

kotibiyat: 71 260-36-50
buxgalteriya: 71 260-35-20
yuridik bo'lim: 71 260-29-41
faks: 71 260-32-29

Navbatchi: mayor Gulnora Hojimurodova

Sahifalovchi: Dilnoza Meliqo'ziyeva

Musahhih: Sayyora Mirzayeva

Buyurtma: G-0505

Hajmi: 6 bosma taboq

Bichimi: A3

Adadi: 31 291 nusxa

Bosishga topshirish vaqti: 14:00

Topshirildi: 14:30

Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.
Mualliflar fikri tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

Gazeta juma kuni chiqadi.
Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiqq boshlagan.

Nashr ko'rsatkichi: 114.
Bahosi: kelishilgan narxda.

“Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Toshkent shahri, Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

1 2 3 4 5 6

Manzilimiz:
100164, Toshkent, Universitet ko'chasi, 1-uy.